

UTRIP

INFORMACIJSKI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

LETO VI. ŠTEVILKA 2
FEBRUAR 1998

poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Nanj se lahko zanesem!

naklofen®

diklofenak

retardne tablete
tablete
duo kapsule
svečke
injekcije
gel

*Nesteroidni analgetik in
antirevmatik, v različnih
farmacevtskih oblikah,
ki omogočajo individualno
izbiro za vsakega
bolnika.*

Olajša

- ☞ vnetje in bolečino lokomotornega aparata,
- ☞ pooperacijske bolečine,
- ☞ bolečino pri renalnih in biliarnih kolikah,
- ☞ druge bolečine blage do zmerne jakosti.

Skrajšano navodilo

Lastnosti in delovanje: Naklofen spada v skupino nesteroidnih protivnetnih in analgetičnih zdravil. **Indikacije:** Vnetne, degenerativne, zunaj sklepne, metabolične revmatične bolezni in druga bolečinska stanja. **Kontraindikacije:** Peptični ulkus. Preobčutljivost za diklofenak. Diklofenak je kontraindiciran pri bolnikih, pri katerih je predhodno jemanje salicilatov ali drugih zdravil, ki zavirajo sintezo prostaglandinov, povzročilo napad astme, urtikarijo ali akutni rinitis. Zadnji trije meseci nosečnosti. Otroci, mlajši od enega leta. **Opozorilo:** Bolnike s hudimi okvarami jeter ali ledvic je treba večkrat kontrolirati in jim prilagoditi odmerek zdravila. **Stranski učinki:** Lahko se pojavijo prebavne motnje. Redko se pojavijo peptični ulkus ali krvavitve v prebavilih. Izjemoma lahko pride do preobčutljivostne reakcije, perifernih edemov in neznatnega povečanja vrednosti transaminaz. **Oprema in način izdajanja:** 20 retardnih tablet po 100 mg, 20 tablet po 50 mg, 20 duo kapsul po 75 mg, 10 svečk po 50 mg, 5 ampul po 75 mg/3 ml, na zdravniški recept. 60 g gela, tudi brez zdravniškega recepta.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu. 11/97

Krka, d.d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto

**INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE**

UTRIP

GLAVNA UREDNICA ČZD:

Vera Grbec

ODGOVORNA UREDNICA:

Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

*Veronika Pretnar Kunstek, Bojana Filej,
Petra Kersnič, Irena Istenič*

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10800 izvodov

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:

4500 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

Ljubljana, Vidovdanska 9

telefon, telefaks: 061/316-055

Žiro račun: 50101-678-48641

*Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993,
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5-odstotni davek od prometa proizvodov.*

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

*ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,
tel.: 061/1408-202, tel/faks: 1400-315*

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2

tel/faks: 061/753-800

TISK:

Tiskarna POVŠE

Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/faks: 061/301-542

Učenic

Klél je néki mlád učenic

Púst na pepelično jútro,

Té beséde je govóril

V jezi svoji tisto uro:

»«O, predpúst! ti čas presnéti,

De bi věč ne pèršel v drúgo!

Tí med máterne petíce

Si poslál požréšno kúgo,

Si mošńico mi rejěno

Djál popólnoma na sũho;

Stári oča se bo práskal,

Glédala bo máti čúdnó,

Málo pénezov poslála,

Dókaj bóta mi naúkov;

Vũnder tó bi še prenésel

Tó še ní nar věči hudo.

O, predpúst! ti čas presnéti,

Da bi věč ne pèršel v drúgo!

Sim obésil závolj těbe

Dókaj čása úk na kljúko;

Tréba prečuváti bóde

Věč nočí z peržgáno lúčjo,

Dólgo si glavó belíti,

De poprávim spét zamúdo;

Vũnder tó bi šě prenésel,

Tó še ní nar věči húdo.

O, predpúst! ti čas presneti,

Da bi věč dókaj déklic,

Ín med njími mőjo ljúbico,

Mládo déklico nezvésto,

Lépo Rěziko nemšnúto,

Za katéro ràd bi dál bil

Krí življěnje svőjo dúšo

De si njó mi tí omóžil,

Oh, to je nar věči húdo!«

D. Prešern

DELO ZBORNICE	5	JANUAR NA ZBORNICI Petra KERSNIČ
NOVICE IZ ICN	7	AKTIVNOSTI OB MEDNARODNEM DNEVU MEDICINSKIH SESTER, 12. MAJU Veronika PRETNAR KUNSTEK
RSK	8	POROČILO O DELU RAZŠIRJENEGA STROKOVNEGA KOLEGIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 1997 Slavica NAUMOV
IZ KOLABORATIVNEGA CENTRA	10	KAJ DELAJO MEDICINSKE SESTRE NA MINISTRSTVU ZA ZDRAVSTVO? Majda ŠLAJMER-JAPELJ
UDELEŽILI SMO SE	11	STROKOVNO SREČANJE ENDOKRINOLOŠKE SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Milena BOHNEC
	13	PODIPLOMSKA ŠOLA - HOSPITALNA HIGIENA Zmaga DONKOV
	14	STROKOVNO SREČANJE DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV POMURJA Jožica HOZJAN
	15	BESEDE MIČEJO, ZGLEDI VLEČEJO Fani BRECL
	16	STROKOVNO SREČANJE PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER Magda BRLOŽNIK
	18	INTERNO FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE V ZAVODU HRASTOVEC - TRATE Marija ŠČANČAR
	19	ZDRAVSTVENA NEGA SMO LJUDJE Marija MRAK, Livio KOCINA
	20	50-LETNICA DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR Milica LAHE
NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH	29	DOJENJE- UČBENIK ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE
IZ NOVINARSKIH KONFERENC	30	TRPINČEN OTROK - NAMESTO KOGA ROŽA CVETI Irma ANTONČIČ
OBVESTILA	31	
ŽIVLJENJE IN DELO	32	DELOVNA POPOTOVANJA UPOKOJENE MEDICINSKE SESTRE Olga ČERNE
RAZMIŠLJANJA	34	NAJ OSEBNOST LETA 1997! Jana VERHOVNIK
	35	OPRAVLJANJE VAJ IZ ZDRAVSTVENE NEGE PSIHIATRIČNEGA BOLNIKA Primož BROVČ
	36	POŠTEN ČLOVEK NIKOLI NE DELA SKRIVAJ IN SE NE SRAMUJE TISTEGA, KAR DELA Milena DEŠMAN
SREČANJA DOMA	39	
SREČANJA V TUJINI	46	

Prispevke za naslednjo številko UTRIPA pošljite do 25. februarja 1998

Uredništvo

 Petra KERSNIČ

JANUAR NA ZBORNICI

Leto 1997 je za nami. Pregled dela in načrti nam povedo, da nam je ostalo veliko nedorečenega, veliko takega na pol poti in kar nekaj takih nalog, ki jih bomo začeli znova. Lani smo v tem času pričakovali imenovanje novega ministra za zdravstvo. Takrat sem razmišljala in izbirala besede, s katerimi bomo novemu ministru ali ministrici začeli čisto na novo dokazovati pomembnost in vrednost naše stroke v doseganju ciljev celostne zdravstvene obravnave varovancev. Leto je okoli - čakmo na pogovor pri predsedniku Zdravstvenega sveta in pri ministru za zdravstvo, da jima ponovno predložimo in predstavimo: Predlog Zakona o zdravstveni negi, Organizacijo službe zdravstvene nege ter, da zahtevamo postopno, vendar dosledno upoštevanje Razmejčitve zdravstvene nege, ki je bila sprejeta na Zdravstvenem svetu in da nadaljujejo s utemeljitvijo zahteve po lastni Zbornici. Razumem, da je za zakonsko ureditev zadev potreben določen čas - nanj čakamo in računamo. Mene pa vodi tisti rek, ki pravi, da jutri nikoli ne umre.

Kaj smo delali, kaj in s kom smo se dogovarjali?

Leto smo pričeli **5. 1.** in mesec zaključili **28. 1.** s sejama Uredniškega odbora Utripa.

14. 1. je bila 13. seja Izvršilnega odbora Zbornice.

Člani IO so obravnavali sklepe 1. kongresa, ki vam jih predstavljamo.

SKLEPI 1. KONGRESA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

1. Zbornica zdravstvene nege bo še nadalje utrjevala sodelovanje z Ministrstvom za zdravstvo, Zdravniško zbornico, Inštitutom za varovanje zdravja, Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter drugimi v prizadevanjih za višje vrednotenje zdravstva v družbi in za boljši položaj zdravstvene nege.

2. Zbornica zdravstvene nege bo intenzivno nadaljevala z aktivnostmi za sprejetje Zakona o zdravstveni negi.
3. Dokument "Organizacija službe zdravstvene nege v zdravstvenih zavodih Slovenije" je nujen za ureditev delovanja zdravstvene nege v vseh institucijah, kjer se le ta izvaja. Zahtevali bomo, da ga Zdravstveni svet po dveh letih končno potrdi.
4. Na področju izobraževanja v zdravstveni negi bomo še nadalje nudili vso podporo ponovni možnosti vpisa na fakultetni študij zdravstvene nege/zdravstvene vzgoje.
5. Na področju zdravstvenovzgojnega dela nujno potrebujemo strokovne standarde. Zbornica zdravstvene nege bo imenovala delovno skupino, ki bo skupaj z Inštitutom za varovanje zdravja in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije oblikovala temeljne strokovne standarde za področje zdravstvene vzgoje. Znanje, izkušnje in raziskovalne izsledke v zdravstveni negi je potrebno strniti v moderne zdravstvenovzgojne programe, ki bodo v skladu s konceptom Svetovne zdravstvene organizacije in Evropske unije.
6. Razvoj kakovosti v zdravstveni negi je najpomembnejši. Zbornica zdravstvene nege bo pripravila osnovne standarde kakovosti, s čimer bomo v stroki zagotovili enako osnovo za obravnavo varovancev v vsej državi.
7. Zbornica zdravstvene nege bo pripravila temeljne obrazce za dokumentiranje zdravstvene nege, predvsem tiste, ki so opredeljeni v predlogu Zakona o zdravstveni negi.
8. Zbornica zdravstvene nege bo vsako leto poleg redne publicistične dejavnosti izdala vsaj še en strokovni priročnik.
9. Zbornica zdravstvene nege bo v letu 1998 zaključila z oblikovanjem terminološkega slovarčka za področje zdravstvene nege.
10. V sodelovanju z Razširjenim strokovnim kolegijem za zdravstveno nego Ministrstva za Zdravstvo R Slovenije bo Zbornica zdravstvene nege nadaljevala z delom pri oblikovanju, estiranju in verifikiranju negovalnih diagnoz.
11. Naslednji, 2. kongres zdravstvene nege Slovenije, bo v novembru 1999. Moto kongresa je: "Zdravstvena nega za 21. stoletje".

Analiza anketnega vprašalnika o oceni 1. kongresa:

Med udeležence je bilo razdeljenih 320 anket, od katerih smo prejeli 63 ali 19,69 % izpolnjenih anketnih vprašalnikov, ki so pokazali največ komentarja na prostorsko stisko in prenatrpanost predavanj. Organizacijski odbor se je zavedal prostorske stiske, ki pa je nastala v zadnjem tednu, ko je rok za prijavo udeležbe na kongresu že pretekel. Od 206 v roku prijavljenih udeležencev je v zadnjem tednu prišlo še dodatnih, nepričakovanih 200 prijav. Organizacijski odbor v zadnjem hipu ni mogel najti ustrežnejše rešitve. V prihodnje bomo morali upoštevati le v roku prijavljene udeležence, kakor to delajo povsod po svetu. Prav tako je strokovni odbor menil, da je za prvi kongres pomembno sprejeti vse prijavljene teme, s čimer smo želeli prikazati napredek stroke na najrazličnejših področjih, pri tem pa dati vsakemu možnost za predstavitev.

13.1. se je sestala Komisija za izobraževanje in pripravila vprašalnik, s katerim želi zbrati podatke iz vseh zavodov, v katerih delajo izvajalci zdravstvene nege, o stanju na področju opravljanja pripravištva in zaposlovanja.

15.1. je nadaljevala s delom skupina za oblikovanje terminološkega slovarčka za izrazoslovje v zdravstveni negi, ki jo vodi Darja Cibic, v njej pa sodelujejo Vera Grbec, Geli Hajdinjak, Bojana Filej, Bara Pavčič Trškan in Petra Kersnič. S skupino bodo v fazi priprav sodelovale tudi Majda Šlajmer Japelj, Silva Vuga in Stana Kavalič.

15.1. je na Visoki šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani potekal Občni zbor sekcije študentov zdravstvene nege, ki se ga je udeležila predsednica Zbornice, Veronika Pretnar Kunstek.

16.1. je na sedežu Zbornice potekal koordinacijski sestanek, ki sta se ga udeležili predstavnici Sindikata delavcev v zdravstveni negi - Jelka Černivec in Flory Banovac, predsednica Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego - Slavica Naumov, članica Zdravstvenega sveta - Ladi Škerbinek, Darja Cibic z Ministrstva za zdravstvo ter

Zbornice Veronika Pretnar Kunstek, Roža Meglič in Petra Kersnič.

Skupina je ocenila delo v letu 1997 ter oblikovala osrednje aktivnosti na posameznih področjih dela v letu 1998.

Razprava je potekala o izobraževanju v zdravstveni negi, o vpisih v izobraževalne programe v letu 1998, ter perečih problemih in težavah pri zaposlovanju in volontiranju pripravnikov.

Predstavnici sindikata sta navzoče seznanili s potekom priprav na pogajanja o kolektivni pogodbi za delavce v zdravstveni negi.

Številna aktualna vprašanja terjajo nadaljevanje aktivnosti in dogovarjanje z ministrom za zdravstvo, s katerim se bomo sestali. Prisotni so soglašali, da je potrebno o naših težavah in pogosto o nemoči njihovega reševanja obveščati tudi javnost. Če bo potrebno, bomo sklicali skupno novinarsko konferenco in javnosti predstavili pereče probleme.

22.1. je bila 33. seja Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego, ki sta se je udeležili predsednica Zbornice in generalna sekteraka.

22.1. se je sestal Uredniški odbor Obzornika zdravstvene nege.

23.1. se je na svoji 2. seji sestal Nadzorni odbor Zbornice.

26.1. je na Slovenski fundaciji, nevladni organizaciji, potekal pripravljalni sestanek za strokovni seminar, ki ga v soorganizaciji z Zbornico zdravstvene nege organizira fundacija 9. in 10. aprila v Topolšici na temo prostovoljnega dela v zdravstvenih in socialnih zavodih.

28.1. so nas na sestanek povabili predstavniki Društev vojnih in civilnih invalidov Ljubljana. Osrednja tema razgovora je bila namenjena razpravi o oblikovanju socialnih in zdravstvenih programov, ki jih želijo nuditi svojim članom.

»Vključevanje v skupino je začetek.

Sodelovanje v skupini je napredek.

Skupinsko delo je uspeh.«

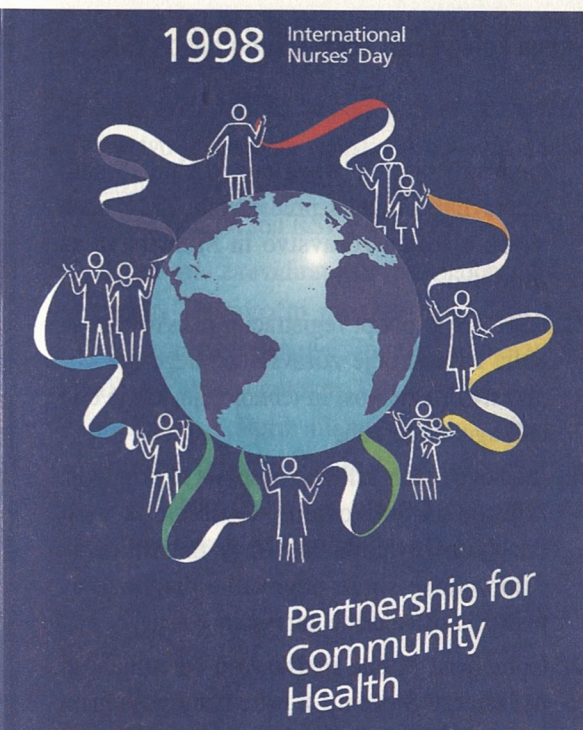
(Henry Ford - ustanovitelj Motor Company - ZDA)

 Veronika PRETNAR KUNSTEK

PARTNERSTVO ZA ZDRAVO SKUPNOST

Moto za 12. maj - mednarodni dan medicinskih sester

Ob mednarodnem dnevu medicinskih sester (IND), 12. maju, bodo medicinske sestre po vsem svetu imele različne aktivnosti, katerih namen bo opozoriti javnost na pomen partnerstva v skupnosti, pri čemer se bodo opirale na dokumente, ki jih je Mednarodni svet pripravil za svoje članice, da bi:

- ☐ medicinske sestre opozoril na bistvena vprašanja pri razvoju zdravstvenega partnerstva v skupnosti,
- ☐ predlagal načine za krepitev partnerstva,
- ☐ določil vlogo posameznih združenj medicinskih sester pri razvoju partnerstva v skupnosti za krepitev zdravja.

ICN bo medicinske sestre spodbudila, da se povezujejo ne le s predstavniki skupnosti in ostalimi zdrav-

stvenimi delavci, temveč tudi s številnimi podjetji in ustanovami v javnem in zasebnem sektorju, gospodarstvu in tržnimi podjetji, univerzami, strokovnimi združenji, reprezentativnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami in mednarodnimi organizacijami.

Glavni dokument opisuje, kako medicinske sestre lahko vstopajo v nova področja in poiščejo partnerje, določa natančen načrt delovanja in vloge NNA v njem, opisuje način sodelovanja z drugimi sektorji in ponuja različne primere uspešnih pobud.

Na nedavnem sestanku je Odbor ICN sklenil, da bomo osrednjo pozornost ob Mednarodnem dnevu medicinskih sester leta 1999 posvetili praznovanju 100. obletnice uspehov ICN v zdravstvu, leta 2000 pa vlogi medicinskih sester pri oblikovanju zdravega okolja. Slogana za oba dneva bosta pripravljena do začetka prihodnjega leta.

Desetletje za kulturo nenasilja

Dobitniki Nobelovih nagrad so podpisali poziv, ki so ga prejeli predsedniki vseh držav sveta. V njem predlagajo, da generalna skupščina Organizacije združenih narodov razglasi:

- ☐ prvo desetletje novega tisočletja med leti 2000 in 2010 za **"Desetletje za kulturo nenasilja"**,
  - ☐ začetek desetletja, leto 2000, za **"Leto izobraževanja v nenasilju"**,
  - ☐ naj se v tem desetletju o **nenasilju** uči na vseh ravneh naše družbe, da bi se otroci sveta zavedli prednosti nenasilja v njihovem vsakdanjem življenju in da bi zmanjšali nasilje in trpljenje, ki je usmerjeno proti njim in proti človeštvu nasploh.
- Ta poziv potrebuje široko podporo.
- Zbornica zdravstvene nege je pozvana, da pisмено podpre **"Desetletje za kulturo nenasilja"**.

 Slavica Naumov

Poročilo o delu Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego v letu 1997

V preteklem letu smo člani Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego (RSK ZN) imeli 5 rednih sej.

Kratko poročilo o opravljenih nalogah :

1. Konstituiranje stalnih strokovnih skupin, ki delujejo na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege bolj operativno.
2. Oblikovanje pripomb na "Nacionalni program zdravstvenega varstva RS - zdravje za vse do leta 2000" in dopolnitev kadrovskih normativov.
3. Obsežno delo je bilo opravljeno pri pripravi dopolnitev k elaboratu "Slovenska klasifikacija zdravstvenih storitev", saj sedanja Zelena knjiga vsebuje storitve zdravstvene nege v minimalnem obsegu. Bolnišnična strokovna skupina je pripravila popolnoma novo gradivo "Seznam standardnih postopkov zdravstvene nege po kategorijah zahtevnosti zdravstvene nege".
4. Večkrat je bila obravnavana problematika izobraževanja za potrebe stroke zdravstvene nege. Posredovali smo dopis Zdravstvenemu svetu o potrebah po fakultetnem izobraževanju medicinskih sester v Sloveniji. Kljub temu sta bila oba fakultetna programa (v Mariboru in Ljubljani) zavrnjena. Zadolžili smo stalno strokovno skupino za izobraževanje, da si tudi v bodoče prizadeva za nadaljnje strokovno izobraževanje v slovenskem prostoru. Preoblikovanje višješolskih strokovnih programov v visokošolske strokovne programe je prineslo kar nekaj sprememb in odprtih vprašanj, o katerih smo razpravljali skupaj s predstavniki ZZN, obeh Visokih šol za zdravstvo in Ministrstva za zdravstvo.
5. RSK ZN je podpl registracijo raziskovalnega polja za področje zdravstvene nege pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo, kar je bilo tudi ugodno rešeno.
6. Imenovali smo delovno skupino, ki pripravlja kriterije za oblikovanje, testiranje in verifikacijo negovalnih diagnoz na državni ravni. Pripravljene so že negovalne diagnoze na področju patronažne zdravstvene nege.
7. Opravljena je bila raziskava o opremljenosti bolnišnic v Sloveniji z ustreznimi posteljami za nepokretne bolnike. Rezultati raziskave so dobra osnova za oblikovanje predloga standarda bolniške postelje, ki bo posredovan v potrditev Zdravstvenemu svetu.
8. Pripravili smo konkretne pripombe in dopolnitve na osnutek Zakona o zdravstveni negi in jih posredovali Zbornici zdravstvene nege.
9. Iz zavodov smo dobivali vprašanja, ki so se nanašala na razmejitev nalog v zdravstveni negi in na organizacijo službe zdravstvene nege. Pripravili smo strokovne odgovore.
10. Kar nekaj časa smo namenili obravnavi vprašanj pripravištva za poklice v zdravstveni negi. Zbrani so bili podatki za obdobje 3 let o številu diplomantov, o opravljenih

strokovnih izpitih ter o številu prijavljenih na Zavodih za zaposlovanje. Sprejeli smo sklep, da na Ministrstvo za zdravstvo naslovimo pobudo, da se ob spremembah zdravstvene zakonodaje predvidi financiranje pripravništva za poklice na področju zdravstvene nege iz proračuna.

11. Strokovna skupina za patronažno zdravstveno varstvo je opravila raziskavo o stanju patronažne zdravstvene nege v Sloveniji, ki jo bo predstavila na seji RSKv letu 1998.

12. Začeli smo z revidiranjem (pregledom) dokumenta "Dolgoročni program splošnega razvoja zdravstvene nege", ki je bil sprejet v letu 1993. Želimo ugotoviti, katere naloge smo že realizirali, katerih nismo, katere zadeve je potrebno prilagoditi zakonskim spremembam in podobno. Naloga je obširna in upamo, da jo bomo uspešno zaključili v letošnjem letu.

Spoštovane bralke in bralci informativnega biltena UTRIP !

V novembrski številki Utripa je bil objavljen zapisnik sestanka komisije za izobraževanje pri ZZN in stalne strokovne skupine za vzgojo in izobraževanje pri RSK ZN, ki je bil 7. 10. 1997. Obravnavali so problematiko dodiplomskega in podiplomskega izobraževanja v zdravstveni negi in v zvezi s tem sprejeli nekaj sklepov. Med sklepi je bila zapisana tudi pobuda, naj RSK ZN in ZZN predlagata zdravstvenim zavodom določen pogoj za višje med. sestre pri kandidiranju za vodilna oz. vodstvena delovna mesta.

Člani Razširjenega strokovnega kolegija smo na seji, že v oktobru, to pobudo zavrnili. Podpiramo stališče, da sta višja medicinska sestra in medicinska sestra, ki bo končala visoko strokovni program, v praksi glede delokroga in vrednotenja enaki. RSK ZN podpira tudi stališče, da bi morali imeti enake možnosti glede nadaljnega podiplomskega izobraževanja.

ČESTITKA

ČESTITAMO KOLEGICI

MAJDI PAJNKIHAR

ZA USPEŠEN ZAGOVOR MAGISTERIJA.

ČLANICE IN ČLANI DMSZT MARIBOR

ČESTITKI SE PRIDRUŽUJE

TUDI ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Kaj delajo medicinske sestre na ministrstvu za zdravstvo?

KOLABORATIVNI CENTER SZO
ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO

Medicinske sestre, ki zastopajo področje zdravstvene nege na Ministrstvu za zdravstvo, imajo zelo pomembno vlogo v razvoju zdravstvene nege in v njenem vključevanju v zdravstvene reforme. Pomembno je njihovo usklajeno sodelovanje z vsemi ravnimi in področji zdravstva ter izobraževalnega področja, saj so in morajo biti popolnoma nepristranske in se osebno ne vključujejo v nobene aktivnosti. Ker njihovo področje dela narašča, imajo večinoma imenovane strokovne komisije, katerih člani so izbrane osebe, ki veljajo v stroki za vrhunske strokovnjake in ne predstavniki raznih področij "po ključu". Geografsko in strokovno raznolikost pa pri sestavi upoštevajo republiška telesa, kakršen je naš slovenski Razširjeni kolegij zdravstvene nege. Tako nanajvišji ravni ne prihaja do podvajanja in kopičenja funkcij in ima več sposobnih ljudi možnost vplivati na razvoj stroke.

Ker imamo z bližnjimi evropskimi državami več rednih stikov, vam predstavljam tokrat dejavnost medicinskih sester iz držav, ki jih manj poznamo.

Gruzija

Medicinska sestra na ministrstvu ima mnogo formalno zapisanih nalog in tudi kompetenc ter je dosegla s svojo svetovalno skupino opis funkcije medicinske sestre na vseh področjih zdravstva, ki terja holistično obravnavo varovanja/bolnika. Ima pravico rednega posvetovanja z ministrstvom in sodeluje s svojo strokovno skupino v reformah zdravstva enakopravno z drugimi zdravstvenimi delavci.

Kirgistan

Medicinsko sestro ima zaposleno na ministrstvu za zdravstvo od leta 1994; od takrat pripravi s svojo svetovalno skupino vsako leto delovni program zdravstvene nege za državo. Njena specifična naloga je, da vzpostavi službo preprečevanja infekcij v zdravstvenih ustanovah. Projekt, ki ga je opravila s posebno delovno skupino, je priročnik diet, ki so zgrajene na tradicionalni prehrani in z upoštevanjem vseh sodobnih navodil. (Tudi slovenska prehrana, posebno na deželi, v mnogočem ustreza zahtevam sodobne prehrane).

Uzbekistan

Zaradi specifične in nujne zdravstvene problematike v državi se je medicinska sestra zaposlena na ministrstvu za zdravstvo s svojo svetovalno skupino osredotočila na najpomembnejše naloge državi: načrtovanje družine ter zmanjševanje maternalne smrti in umrljivosti dojenčkov.

Moldavija

Medicinska sestra bo vse tekoče leto sodelovala z vodji službe zdravstvene nege v bolnišnicah, da bi zagotovila spoštovanje sodobnih načel zdravstvene nege. Po enem letu bodo ob verifikaciji šol za medicinske sestre opravili tudi verifikacijo praktičnih učnih baz. S tem bodo že opravili del nalog, ki jih bo članicam EU prinesel novi dokument o izobraževanju medicinskih sester. Tudi Madridski dokument WHO/EURO o izobraževanju sester terja verifikacijo praktičnih učnih baz.

Nekatere države še nimajo medicinskih sester, zaposlenih na ministrstvu, nekatere pa, kakor da jih ne bi imele, ker nimajo nobenih lastnih aktivnosti - o teh državah pa žal tudi sicer malo slišimo.

 Milena BOHNEC

Strokovno srečanje Endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Strokovnega srečanja 21. in 22. novembra 1997 v Rogaški Slatini smo se udeležile članice in člani endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter številni drugi, ki so jih zanimale teme z področja endokrinologije in diabetologije.

Začetni del strokovnega srečanja je potekal skupaj s člani Endokrinološke sekcije slovenskega zdravniškega društva.

Vse skupaj nas je toplo pozdravil prim. Miha Koselj, dr. med., predsednik Endokrinološke sekcije slovenskega zdravniškega društva.

V uvodnem predavanju nam je vsem doc. dr. Marko Medvešček, dr. med., predstavil novo klasifikacijo sladkorne bolezni.

Nato smo nadaljevali s strokovnim srečanjem, ločeno od zdravniškega, do poznih večernih ur.

Že ob kotizaciji so člani in članice endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije prejeli volilni listič z imeni dveh kandidatov za predsednico ter imeni kandidatov za člane izvršnega odbora endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije za naslednje štiriletno obdobje. Volilni listič z obkroženimi imeni smo oddali v skrinjico tako, da je volilna komisija do konca petkovega strokovnega srečanja že pripravila rezultate volitev.

Strokovno srečanje je odprla predsednica endokrinološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije Majda Mori-Lukančič, ki je toplo pozdravila vse udeležence v upanju, da na srečanju pridobijo čimveč koristnih strokovnih informacij za svoje nadaljnje strokovno delo.

Strokovno srečanje je vodila glavna medicinska sestra Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Klinični center, Ana Čerpnjak vms.

Sledil je bogat in izčrpen program.

Ana Čerpnjak, vms., nas je zelo izčrpno seznanila z vzroki, ki privedejo do nastanka razjed zaradi pritiskadekubitusa, ter sredstvi in postopki zdravstvene nege, s katerimi uspešno vplivamo na preprečevanje ter zdravljenje dekubitusa. S ponosom je dodala, da je zdravstvena oskrba sladkornih bolnikov na Kliničnem oddelku za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni na tako visoki ravni, da že nekaj let ni bilo primera nastanka dekubitusa.

Mag. Vilma Urbančič-Rovan, dr. med., nam je podrobno predstavila pomen ustrezne oskrbe diabetičnega stopala ter standarde, na katere se pri zdravstveni negi sladkornega bolnika opiramo.

Podroben opis postopkov zdravstvene nege ter vlogo medicinske sestre v ambulanti za diabetično stopalo nam je predstavila Mira Slak, sms.

Doc. dr. Marko Medveščak, dr. med., nam je predstavil pomen urejenosti sladkorne bolezni pred, med operacijo in po njej.

Poudariti je potrebno, da so na tem strokovnem srečanju naše kolegice iz vse Slovenije prvič sodelovale aktivno s postersko predstavitevijo in sicer na temo diabetično stopalo in delo v ambulanti za diabetično stopalo. Tako smo imeli priložnost spoznati:

- Aktivnosti za preventivo diabetične noge pri otrocih s sladkorno boleznijo tipa 1, ki so jo predstavili M. Jerina, H. Peric, B. Šitar. Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Pediatrična klinika, Klinični center Ljubljana;

- Diabetično stopalo v naši ambulanti - Mira Valant, Klinični oddelek za pljučne bolezni in aler-

gologijo Golnik, Diabetološka amublan-
ta Kranj, Klinični center;

- Pomen strokovne medicinske
pedikure pri sladkornem bolniku, Anica
Cotman - Anžič, Posvetovalnica za dia-
betes, Zdravstveni dom Domžale.

- Delo v koprski amublanti za dia-
betično stopalo, Marjela Danev, Metka
Mesec - Stavt, Zdravstveni dom Koper,
Dispanzer za diabetike.

- Vloga medicinske sestre v ambu-
lanti za diabetično stopalo, Marija
Škafar, Oddelek za endokrinologijo in
diabeto-logijo, Splošna bolnica Maribor.

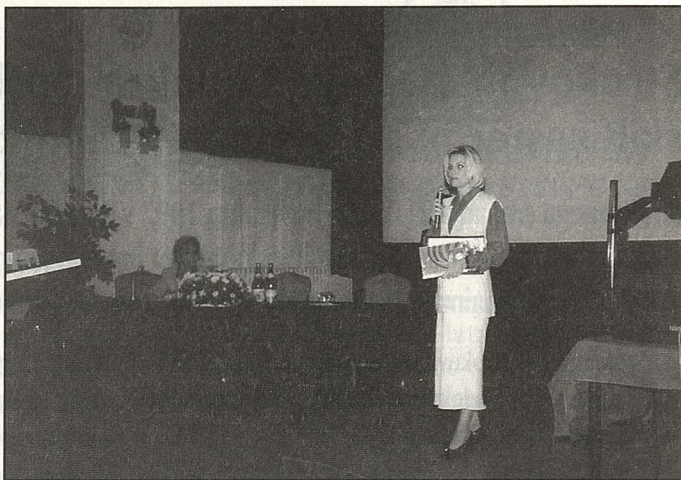
Udeleženci srečanja so pozorno ogledovali
podatke, ki so jih vsebovali posterji. Tudi sama sem
bila prijetno presenečena nad njihovo skrbno izdelavo,
predvsem pa nad ugotovitvijo, da se diabetičnemu
stopalu posveča čedalje več pozornosti v naših diabeto-
loških ambulantah in oddelkih. Sledila je razglasitev
nove predsednice ter članov izvršnega odbora endokri-
nološke sekcije medicinskih sester in zdravstvenih
tehnikov Slovenije za obdobje naslednjih štirih let.

Za predsednico je bila izvoljena **Helena - Kristina
Peric**, vms, - Klinični oddelek za endokrinologijo, dia-
betes in presnovne bolezni, Pediatrična klinika,
Klinični center Ljubljana.

Za tajnico je bila ponovno izvoljena **Milena
Bohnec**, vms, prof. soc. ped. - Klinični oddelek za
endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni,
Zaloška c. 7, Klinični center Ljubljana.

Ostali člani izvršnega odbora so naslednji: **Zdenka
Tratnjek**, vms, Dispanzer za diabetike, Murska
Sobota; **Jožica Rolih**, vms, Dispanzer za diabetike,
Novo mesto; **Olga Koršič**, vms, Dispanzer za dia-
betike, Slovenj Gradec; **Sonja Veljak**, vms, Splošna
bolnica, Izola; **Dragica Poženel**, vms, Diabetološki
oddelek, Golnik; **Biba Kodba**, sms, Dispanzer za dia-
betike, Maribor.

Udeleženci srečanja smo si po napornem dnevu
nazdravili ter izmenjali izkušnje na skupni večerji v

prekrasni kristalni dvorani v Rogaški Slatini. Kljub
obilni večerji in plesu do poznih jutranjih ur smo se vsi
veseli in nasmejani zbrali v soboto, 22. novembra, in
nadaljevali s strokovnim srečanjem.

Veliko zanimanja udeležencev sta pritegnili preda-
vanji prof. dr. Janeza Prežljaja, dr. med., o Cushingovem
sindromu, ter Alenke Roš, vms, o zdravstveni negi bol-
nika s Cushingovim sindromom.

Prav tako nam je Urška Gantar - Rott, dr. med.,
izčrpno predstavila Addisonovo bolezen. Alenka Roš,
vms, pa je to predavanje dopolnila še s predavanjem o
zdravstveni negi bolnika z Addisonovo boleznijo, ki ga
je pripravila skupaj s svojo kolegico Anico Tomažič,
vms.

Za konec nam je Vera Grbec, vms, dipl. org. del.,
posredovala informacije o etiki v zdravstvu.

Na koncu srečanja smo se zahvalile dosedanji
predsednici endokrinološke sekcije medicinskih sester
in zdravstvenih tehnikov Slovenije Majdi Mori -
Lukančič, vms, ki nas je skrbno vodila vsa štiri leta ter
skrbela za dvig stroke in zdravstvene nege sladkornega
bolnika.

S tem smo zaključili strokovno srečanje. Naša dva
dneva sta minila prelepo in prehitro. Želimo si le, da
bodo naša nadaljnja srečanja potekala v tako prijetnem
vzdušju in na tako visoki strokovni ravni, kar potrjuje
vsakokratna številna udeležba naših kolegic iz vse
Slovenije. Nasvidenje spet spomladi.

 Zmaga DONKOV

PODIPLOMSKA ŠOLA - HOSPITALNA HIGIENA

Od 13.10.1997 do 19.12.1997 je v prostorih Medicinske fakultete v Ljubljani potekala štiritredenska podiplomska šola iz hospitalne higijene, namenjena višjim medicinskim sestram. Vsa predavanja, vaje in ogledi so bili zelo zanimivi (skupaj 117).

Če bi hotela naštetati vse, bi bilo preveč. Splošno sliko o tem, kaj smo udeleženke na podiplomski šoli poslušale in kako je bilo, podajam v obliki govora, ki sem ga imela na zaključnem srečanju 13.1.1998 po izpitu, ki smo ga vse sestre uspešno opravile.

Bolnišnice in zdravstvene ustanove Slovenije so odločile, da štiriindvajsetim višjim medicinskim sestram omogočijo udeležbo na podiplomski šoli iz hospitalne higijene.

Na Medicinski fakulteti v Ljubljani se je kot pri pravi epidemiji zbralo 73 predavateljev iz mnogih področij medicine, da bi nas poučevali o epidemiologiji, infektologiji, mikrobiologiji in metodah preprečevanja bolnišničnih okužb. Izvedele smo veliko o nastanku in poteh širjenja, dejavnikih tveganja, mikrobioloških preiskavah, kliničnih znakih in zdravljenju bolnišničnih okužb.

Skozi očala hospitalne higijene smo pogledale, kako se ravna s hrano, perilom in kontaminiranimi odpadki, kaj dela čistilni servis in kakšne so dejavnosti in cilji zdravstvene nege.

Pred našimi očmi se je odvijala borba med povzročitelji hospitalnih infekcij - bakterijami, virusi, glivami in paraziti ter obrambno sposobnostjo človeka in znanjem ter strokovnostjo zdravstvenih delavcev.

Mikrobi so napadali s svojo številčnostjo, toksini in virulenco - razvili so tudi rezistenco na antibiotike, še posebno se je v borbi izkazal MRSA in VRE.

Bolniki in zdravstveni delavci smo se mikrobom uprli z vsemi dejavniki hospitalne higijene. Pri tem smo uporabljali osebna zaščitna sredstva, dekontaminacijo, čiščenje, razkuževanje in sterilizacijo vseh pripomočkov in seveda nismo pozabili na osebno higieno, higiensko umivanje in razkuževanje rok ter uporabo rokavic.

Hospitalna higiena VMS - 1997/98 - prof. dr. Gubina in prim. dr. Marjeta Škerl z udeleženkami šole

Najbolj ogrožene bolnike, ki jim je škodovala že normalna mikrobná flora, smo zaščitili z izolacijo, cepljenjem in imunizacijo.

Izvedele smo, kako se okužbam z mikrobi upremo na najbolj ogroženih področjih, to je v operacijskih sobah in intenzivnih negah.

Nismo pozabili na otroke in novorojenčke v intenzivnih terapijah.

Specialno zdravstveno nego smo nudili bolnikom s hospitalno pljučnico, sepsó, opečenim, nevrokirurškim, dializiranim in bolnikom z okužbo s HIV ter bolnikom po transplantaciji krvotvornih matičnih celic, bolnikom z enteralno prehrano, CVK, stalnim urinskim katetrom in kirurškimi ranami. V borbi smo uporabili tudi citostatike, imunosupresivna zdravila in anitbiotike. In seveda, nikoli nismo pozabili na higieno rok!

Vsa predavanja smo sestre zbrano poslušale in se jih skoraj vse udeleževale. V štirih tednih druženja smo se med seboj spoznale. Verjetno smo v času študijskega dopusta imele rahlo prizadet imunski sistem, zaradi predizpitnega stresa, saj mi je prav vsaka kolegica zatrdila, da se toliko, kot za ta izpit, še ni učila. Predavatelji so bili super!

Posredovali so nam veliko svojega znanja in izkušenj, kako zaščititi bolnike, sebe in okolje pred škodljivimi mikroorganizmi.

Hvala prav vsem, še posebej pa prof. dr. Mariji Gubini, prim. dr. Marjeti Škerl, prim. dr. Tatjani Lužnik - Bufon, VMS in glavni higieničarki KC Mojci Dolinšek in seveda, čeprav me ne slišijo, vsem bolnišnicam in zdravstvenim ustanovam, ki so nam omogočile udeležbo na podiplomskem študiju iz Hospitalne higijene.

In prosimo vas, ne pozabite na higieno rok!

 Jožica HOZJAN

Strokovno srečanje društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja

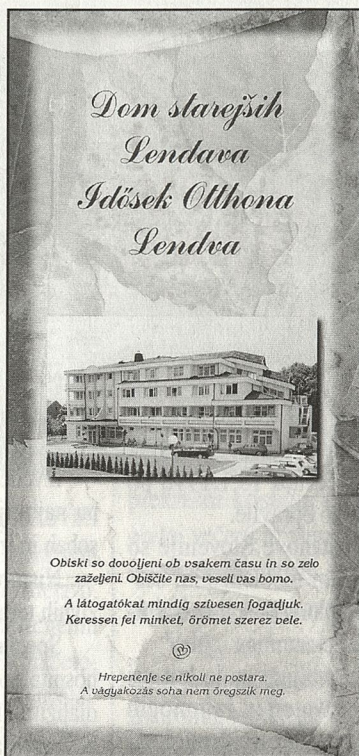
Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja pod vodstvom predsednice ge. Milke Kavaš skoraj vsak mesec organizira strokovna srečanja, ki so zelo dobro obiskana. Največkrat so predavanja v Splošni bolnici Murska Sobota, občasno pa potekajo srečanja kot predstavitev dela medicinskih sester v posameznih zdravstvenih organizacijah.

2. decembra je bilo takšno strokovno srečanje v Domu starejših Lendava. Udeležilo se ga je približno 200 medicinskih sester iz vsega Pomurja.

V uvodu nas je v Domu starejših Lendava pozdravila in predstavila direktorica Doma gospa Angela Hozjan. Posebej je izrekla priznanje petim medicinskim sestram, zaposlenim v Domu starejših Lendava. Pred tremi leti, še preden je bil dom odprt, so preko javnih del pomagale pri čiščenju in se hodile izobraževati v dom starejših v Rakičanu.

Tako so bile pri prvih vselitvah varovancev naslednje sestre: Gizela Horvat, Elizabeta Kramar, Jadranka Jerebic, Marija Virag in Bernarda Ščap. Zaorale so ledino v negi in oskrbi varovancev doma starejših Lendava.

V kulturnem programu je najprej s temperamentnimi madžarskimi plesi nastopila madžarska folklorna skupina iz dvojezične osnovne šole Lendava pod vodstvom mentorice gospe Magdalene Hobor. Nato sta zapeli še Monika Žalik, dijakinja Srednje zdravstvene šole Murska Sobota, in njena sestra Edita, študentka prvega letnika Akademije za glasbo v Ljubljani. Ob spremljavi kitare, z brežhibno

izvedbo, sta s tremi pesmimi nedvomno popestrili naše srečanje.

Delo medicinske sestre v domu starejših Lendava sem predstavila Jožica Hozjan, glavna sestra Doma. V začetku se mi je zdelo nesmiselno govoriti o sprejemu varovancev, o negi, o hranjenju, razdeljevanju zdravil..., saj nekatere udeleženke tega srečanja to počnejo vsak dan. Toda vodila me je misel I. kongresa zdravstvene nege, ki je bil dva tedna pred tem srečanjem, in katerega tema je bila NAREDIMO ZDRAVSTVENO NEGO VIDNO. S tem, da o našem delu govorimo najprej med seboj, potem pa še navzven, bomo

prav gotovo naredile naše delo bolj vidno in tudi bolj cenjeno.

Omeniti moram še, da so meni in mojim sodelovkam udeleženke, ki z zanimanjem spremljajo predstavitev našega dela, vlile novo voljo do dela in polepšale naše delovne dni, s tem pa tudi bivalne dni naših varovancev. Ob veliki udeležbi medicinskih sester in ob sproščenem klepetu po ogledu doma je naš navaden delavnik postal praznik, ki se ga bomo še dolgo spominjale. Ob koncu bi se zahvalila za udeležbo vsem medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom.

Zahvala gre tudi vsem sodelavcem Doma, saj so se prav vse službe vključile v organizacijo srečanja. Tako smo medicinske sestre začutile, da ne živimo eden mimo drugega, kot se nam to dozdeva kakšen posebno slab delovni dan, ampak drug z drugim.

Ob koncu še v imenu vseh članov DMSZT Pomurja iskrene čestitke gospe Milki Kavaš, ki je na I. kongresu zdravstvene nege kot tretja medicinska sestra iz Pomurja dobila zlati znak ZZN Slovenije, in gospe Heleni Ravnič ob prejemu priznanja ZZN Slovenije.

 Fani BRECL

Besede mičejo, zgledi vlečejo

Utrinki s strokovnih srečanj Pulmološke sekcije

16.- 17. 5. 1997, Portorož

Sprejelo nas je čudoviti sončno jutro. Morje je žarelo v pomladi in miru, ki ga poleti tam ni. Več kot sto kolegic se nas je razlilo po pristrčnem malem mestu. Predihale smo se po dolgi vožnji iz vseh koncev Slovenije, nato pa napolnile hotelsko predavalnico. V poltemi so se vrstile težke teme. Pljučni rak. Boleča tišina.

Sledi predavanje o kajenju. Pet milijonov ton tobaka pokadijo kadičci na leto. Nikotin je eden najhujših živčnih strupov. Karcenogeni so tudi vsi stranski učinki. V desetih letih se prilepi na sluznico v pljučih kadičca 1 kg katrana. 90 % rakastih bolnikov na pljučih so kadičci. Torej od deset rakastih bolnikov na pljučih je 9 kadičcev!

V spominu za vedno ostane dipozitiv zdravih pljuč in pljuča kadičca, ki so že vsa črna od katrana.

Sledijo skrbno pripravljena predavanja kolegic:

- priprava bolnika na endoskopske preiskave,
- vloga citologije in histologije v diagnostiki,
- zdravstvena nega bolnika z mikrocelularnim rakom, kemoterapija,
- vloga medicinske sestre pri razbremenilni punkciji,
- medicinska sestra in stres,
- pomoč socialne službe pri bolnikih z rakom.

Zvečer nas avtobus popelje na hribček nad Sečovljami. Sonce tone

nad solinami, voda izpareva, sol seda, poberejo jo. Katran v pljučih pa se usede in nadaljuje svoje zlo!

Malo se razveselimo in sprostimo. Kdo pravi, da smo same ženske in da ne moremo zaplesati ob dobri glasbi?!

Med našimi vrstami zopet žarijo cigaretne lučke v rokah in morda prav tebi prinašajo vse tisto gorje, o katerem smo poslušale in govorile ves dan? Tudi jutri boš spet v nočni izmeni, dežurna .... Vsa utrujena boš prišla domov. Skuhala si boš kavo in si prižgala cigareto za sprostitev. Ob tvojih nogah se bo igral tvoj otrok, ali pa bo morda tvoj najstnik stiskal gumbe na TV. Videl te bo, vdihaval, posnemal ...

Ali pa morda nikoli več. Zanesljivo vem za nekaj kolegic, ki si cigarete po Portorožu niso več prižgale. Morda boš tudi ti med njimi. Od danes, ne od jutri! Volja je pot!

Novo leto 1998, januarske želje: želimo si zdravja (ne raka)!

**21. 11. 1997 - Z D Ljubljana - Center,
Metelkova 9**

Vsebina seminarja:

- pljučnice,
- zdravstvena nega bolnika s pljučnico,

- vloga medicinske sestre pri odvzemu kužnin za diagnostiko pljučnic,
- pomen imunologije v diagnostiki pljučnic,
- profesionalni lik medicinske sestre.

Megleno in turobno jutro se skriva v poltemi predavalnici. Okrog sedemdeset nas je. Med predavanji, ki so zelo skrbno in strokovno pripravljena, mi včasih pogled zdrane po naših obrazih. Z njih žari mehka, topla dobrohotnost. Medicinske sestre so res neka posebna vrsta ljudi ali pa to z leti postanejo. Mnoge so utrujene. Kaj vse so že postorile nekatere zjutraj doma ali celo v službi, predno so sedle v predavalnico!

Koliko tisoč nas je v Sloveniji! S kako težkimi vprašanji se ukvarjamo! Kot voda pronicamo v vse sloje ljudi, vseh starosti, med zdrave in bolne, med porajajoče in starejše. Kolikokrat smo nemočne, nudi-mo lahko le svojo toplo človeško prisotnost, če jo pre-moremo. Do plemenitosti srca je naporna pot! Ne da se je naučiti iz knjig; je v vsaki človeški gesti ljubezni in drobni pozornosti.

Kolikokrat smo tudi same bolne med njimi. Zgodi se, da sestra vzame panadon ali antibiotik, popije požirek kave in vsa vročična odide med bolnike. Sklanja se ure in ure nad kužnimi bolniki. Morda nikomur niti ne omeni, kako težko stoji na nogah. Delo je narejeno. Saj bo morda že jutri lažje! Zakaj tudi do sebe nismo strokovne in ne poskrbimo dovolj zase?

Skušamo narediti zdravstveno nego vidno. Na misel mi prihajajo tople besede zdravnice, ki nam je pred letom dni predavala in ostala z nami tudi na sestrskih predavanjih. Vzela je mikrofona in nam rekla: "Nikoli nisem razmišljala, na koliko stvari ste sestre pozorne in jih opravljate. Ve ste pravi angeli v človeški podobi." Laskalo nam je. Vedno te besede res ne držijo. Neštetokrat pa, in ostanejo v srcih naših bolnikov! Dobro in slabo.

"Vonj po rožah, ki jih daješ drugim, ostane tudi v tvojih rokah." (Indijski nobelovec R. Tagore)

Spet načrtujemo program predavanj za letos. V srečanjih v skupini je moč. Pridi! Znanje vsi nujno potrebujemo, kot zrak za svoj dih!

 Magda BRLOŽNIK

Strokovno srečanje patronažnih medicinskih sester

V začetku meseca novembra v letu 1997 nas je presenetil sneg. Ko sem gledala naletavanje snežink, sem bila z mislimi pri našem jesenskem strokovnem srečanju v petek, 7. novembra v Hotelu Valentin v Kočevju. Prvič je naše strokovno srečanje na Kočevskem, zato me je bilo kar strah, da bo zapadlo preveč snega, ki bi onemogočil prihod udeleženkam srečanja. No, želje, da se to ne bi zgodilo, so bile uslišane in sneg je nadomestil dež. Tako se nas je v Kočevju zbralo preko 100, med nami so bile tudi študentke in upokojene medicinske sestre.

Kolegice, patronažne medicinske sestre iz ZD Kočevje, so nas prijazno sprejele. Tudi v času, ko je bilo strokovno srečanje še v povojih, so neutrudno delale in poskrbele, da je bilo vse nared, ko se je srečanje začelo. Že ob prihodu nas je pričakala osvežitev, ki je bila kot naročena, saj smo prišle iz vseh koncev Slovenije.

Po opravljenih formalnostih in po uvodnem pozdravu predsednice nam je zaigral ansambel Tonija Verderberja in nas z glasbo popeljal po tem prelepem koščku naše domovine. Pozdravila sta nas tudi direktorica ZD Kočevje dr. Andreja Raka in župan občine Kočevje g. Janko Veber. G. Sebastijan Eržen iz Turističnega društva Kočevje nam je z videokaseto predstavil Kočevsko, njegove znamenitosti iz posebnosti in nas seveda povabil, da jih še kdaj obiščemo.

Vodja Patronažnega varstva v ZD Kočevje ga. Francka Rupnik nam je predstavila svoj kolektiv, specifičnost njihovega terenskega območja in s tem tudi specifikko patronažne zdravstvene nege pri njih.

Ker smo že velikokrat ugotavljali, da o problematiki drog na našem področju dela premalo vemo, smo za sodelovanje zaprosili mag. Dušana Nolimala z Inštituta za varovanje zdravja R Slovenije. Z veseljem se je odzval povabilu in pripravil

res zanimivo, več kot dveurno predavanje. V njem nam je predstavil droge, vprašanje odvisnosti v svetu in pri nas, možnosti delovanja v borbi proti zasvojenosti in mesto zdravstvenega varstva pri tem. Skupaj smo iskali tudi stične točke našega dela in ugotovili, da bo potrebno bolj sodelovati, tako na državni kot na lokalni ravni.

Ga. Vida Vozlič Danilovič iz ZD Celje, je predstavila svoje delo v Centru za zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog. Nanizala nam je svoje izkušnje, ki so res različne, nakazala težave s katerimi se srečuje, in tudi svoja pričakovanja v zvezi s svojim delom in našim sodelovanjem.

Strokovno srečanje smo izkoristili tudi za volitve, kajti 4-letni mandat IO strokovne sekcije je potekel. Po izvolitvi delovnega predsedstva, sem kot predsednica IO podala poročilo o opravljenem štiriletnem delu. Članstvo je poročilo sprejelo. Predstavila sem tudi predlagane člane IO po regijah in sicer:

Ljubljana z okolico: Majda Zalar - ZP Škofljica, Marija Dobravs, ZD Cerknica

Južna Primorska: Dušica Cenčič - ZD Koper

Goriško: Renata Trampuž - ZD Ajdovščina

Gorenjska: Francka Čadež - ZD Kranj

Ljubica Vouk - ZD Radovljica

Koroška: Majda Zajc - ZP Mislinja

Ptuj z okolico: Majda Zajšek - ZD Ptuj

Šaleško Savinjska: Slavica Avberšek - ZD Velenje

Maribor z okolico: Darinka Fras - ZD Maribor

Tatjana Geč - ZD Maribor

Dolenjska: Dragica Muren - ZD Novo Mesto

Severna Primorska: Anica Prelec - ZD Sežana

Prekmurje: Davorka Makovec - ZD Gornja Radgona

Celje z okolico: Magda Brložnik - ZD Celje

Z javnim glasovanjem je bila predlagana sestava IO sprejeta za naslednji mandat. Prav tako je bila javno izvoljena Majda Zalar za tajnico in blagajničarko strokovne sekcije in Magda Brložnik za predsednico strokovne sekcije.

V imenu izvoljenih sem se zahvalila za zaupanje in obljubila, da se bomo še najprej trudili za dobro stroke patronažne zdravstvene nege. Naši dosedanji tajnici in neutrudni blagajničarki g. Mileni Kum smo se s skromnim darilom zahvalili za njeno delo. Ob tem trenutku pa smo se s ponosom spomnili tudi naše kolegice Tatjane Geč, ki je prav na ta dan predavala o negovalnih diagnozah v patronažnem-varstvu v daljnem Chichagu. Ga. Tatjana Devjak se je zahvalila vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi srečanja.

Zahvalili smo se našim razstavljalcem: Sano-labor, Tosama in Nega d. o. o., ter sredstvom javnega obveščanja, ki so nam namenili svoj čas (Delo, RTV Ljubljana).

V zahvalo za ves trud in čas, ki so ga vložile v pripravo in izvedbo seminarja, smo se kolegicam iz patronažnega varstva ZD Kočevje zahvalili s skromnim darilom, ki jih bo gredo v zimskih dneh. Ker pa

je ta dan Francka Rupnik slavila svoj osebni praznik, smo ji zaželeli vse najboljše s cvetnim aranžmajem Vrtnarstva Dolinšek iz Velenja.

Medtem, ko so prijazni uslužbenci hotela Valentin s svojo nadvse prijazno vodjo na čelu hiteli preurejati predavalnico v obednico, so si udeleženske srečanja ogledale center mesta in njihovo cerkev, ki jim jo je prijazno razkazal domači g. župnik.

Po vrnitvi v hotel smo ob izvrstnem kosilu, sproščujočem klepetu in izmenjavi mnenj in izkušenj zaključili naše strokovno srečanje in si zaklicali "Nasvidenje" v naslednjem letu.

Tako je spet minil sicer naporen, vendar neizmerno lep in bogat dan. S tem pa ne mislim samo na znanja, ki smo jih pridobile, ampak tudi na vse prijetne trenutke, ki smo jih preživele skupaj. Na Francko in njen kolektiv me ne bo spominjal samo prekrasen šopek in kočevski medved, izdelek iz lesa domačega umetnika, ki sem ga dobila v spomin, tako kot vsi predavatelji in nastopajoči, ampak predvsem njihova pristrčnost, vedrina in neizmerna volja ter pripravljenost za sodelovanje. Vse to pa se je odražalo tudi v tem, da je naše srečanje bilo tako prijetno. Zato še enkrat vsem iskrena "Hvala".

 Marija ŠČANČAR

Interno funkcionalno izobraževanje v Zavodu Hrastovec - Trate

V času od 12.11. do 28.11.1997 sem se skupaj s še devetnajstimi zdravstvenimi tehnikami našega zavoda udeležila internega funkcionalnega izobraževanja iz psihiatrične zdravstvene nege.

Delam kot zdravstvena tehničnica na oddelku Fontana v zavodu Hrastovec. Ko sem izvedela, da se bom udeležila 70-urnega tečaja v našem zavodu, sem šla tja polna pričakovanj, ker sem vedela, da bom slišala marsikaj novega in zanimivega.

Seminarja se je udeležilo dvajset zdravstvenih tehnikov iz Zavoda Hrastovec - Trate. Predavali so nam naši strokovni delavci in zunanji sodelavci. Vsi so se zelo potrudili, da so nam svoje znanje podali na najbolj razumljiv način.

Predavanja so obsegala vsa področja, pomembna za delo z našim varovancem. Kajti naši varovanci niso kakor drugi bolni ljudje. To so ljudje, izgubljeni v svetu, tavajo v temi in potrebujejo še

kaj drugega, kakor samo nego. Potrebujejo toplino, razumevanje, lepo besedo, potrebujejo prijatelja, pravzaprav celega človeka. Človeka, ki jim bo prijatelj, učitelj, ki jim bo dajal vzpodbude, jih pohvalil in jih razumel. Skratka, potrebujejo človeka, ki bo delal ne le za njih, ampak z njimi.

Čeprav se tega delavci zavedamo, zavedamo se, kakšno je naše delo in kaj zahteva od nas, tudi mi včasih potrebujemo vzpodbude, nasvete, pohvale, da spet dobimo nove moči za delo z varovanci.

V okviru strokovnega izpopolnjevanja smo si na strokovni ekskurziji ogledali Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem. Sprejeli so nas prijazno, nam predstavili ustanovo, ki smo si jo z zanimanjem ogledali in izmenjali izkušnje.

S seminarja sem odšla zadovoljna, polna moči in energije, skratka, pripravljena na nove izzive in na delo z našimi varovanci, ki nas potrebujejo in znajo pomoč tudi hvaležno sprejemati. In prav to je, kar daje človeku nove moči za delo in notranje zadovoljstvo. Dokler bomo hodili na delo s takimi notranjimi občutki, bomo res lahko "človek - človeku".

V imenu vseh udeležencev tečaja se zahvaljujem organizatorjem, predvsem našim strokovnim delavcem in zunanjim sodelavcem, ki se trudijo, da bi bilo nam in našim varovancem v zadovoljstvo živeti in delati v zavodu Hrastovec - Trate.

 Marija MRAK, Livio KOCINA

Zdravstvena nega smo ljudje

je bil najbolj obiskan program za delo na sebi v letu 1997

V lanskem letu je Psihiatrična in nevrološka sekcija pripravila poseben program za medicinske sestre in zdravstvene tehnike. Kot odgovor na ugotovljene potrebe v zdravstveni negi in na osnovi lastnih večletnih izkušenj ter izvedenih anket smo ponudili program, namenjen zmanjševanju stresa, lažjemu navezovanju medosebnih odnosov in večji kvaliteti le-teh, spoznavanju lastne osebnosti in seveda večji učinkovitosti pri tiskem delu.

Program je sestavljen iz zanimivih predavanj o osebnostnem razvoju, medosebnih odnosih, komunikacijah in skrbi zase ter skupinskem delu. Skupinsko delo poteka tri dni izmenično v veliki in mali skupini. Zagotovili pa smo tudi dogajanje v neformalnih položajih in popestrili delo z rekreativnimi dejavnostmi. Vse leto je potekala tudi supervizija in ovrednotenje.

Program lahko ocenimo za našo lansko uspešnico, saj so bila vsa mesta v večkrat ponovljenih seminarjih zapolnjena in anonimne ankete med udeleženci kažejo spodbudne rezultate. Več kot 80 % udeležencev je ob koncu ocenilo, da je program izpolnil njihova pričakovanja v celoti oziroma še bolj, kot so pričakovali. Rezultati torej kažejo, da smo izbrali pravi način dela. Ta upošteva že znane oblike skupinskega dela, ki ga izvajajo med managerji po vsem svetu že več let. Način dela je bil za večino udeležencev nov, saj je le nekaj več kot 20 % udeležencev že kdaj prej sodelovalo pri

katerem od podobnih programov. Kljub temu pa so bili z njim izjemno zadovoljni. Po rezultatih ankete so jim bile najbolj všeč male skupine in srečanja v prostem času, ki so bila tudi del skrbno načrtovanega programa. Vodenje skupin je več kot 75 % udeležencev ocenilo za odlično oziroma zelo dobro. Tudi druge elemente so udeleženci ocenili precej višje, kot je to običajno pri drugih programih. Med programom se je pri udeležencih pomembno spremenil odnos do spoznavanja lastne osebnosti, kar so pokazali rezultati med programom in po njem. Sodeč po rezultatih vrednotenja lahko upravičeno domnevamo, da je večina udeležencev v svojem delovnem okolju sedaj bolj uspešnih in zadovoljnih, lažje obvladujejo stresne situacije in so seveda sedaj bolj učinkoviti. Vse to pa velja tudi za njihovo zasebno življenje. Taki programi so še posebej pomembni, če upoštevamo, da sicer raziskave med sestrami in tehnikami kažejo velik odstotek nezadovoljstva ter depresivnih in stresnih stanj.

Skozi prijetno druženje, smeh in zanimive pogovore so udeleženci programa Zdravstvena nega smo ljudje pridobili nova spoznanja o sebi in svojih sposobnostih. Ta spoznanja so jim pomagala pri poklicnem delu, druženju in v zasebnem življenju.

V tem letu bomo program nadaljevali. Upoštevali pa bomo vse pripombe udeležencev in si prizadevali za še bolj prijeten, zanimiv in uspešen program.

 Milica LAHE

50-letnica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor je 11. decembra 1997 organiziralo svečano proslavo in strokovno srečanje ob 50. obletnici organiziranega delovanja društva. Obletnice se je udeležilo preko 300 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov ter vabljenih gostov, ki so pozdravili naše srečanje in nam zaželeli še veliko plodnega dela tako na strokovnem, kakor tudi na družabnem področju.

V uvodnem govoru sem predstavila prehojeno pot skozi petdeset let našega delovanja in predvidevanja za v prihodnje.

Kulturni program so pripravili dijaki Srednje zdravstvene šole Juga Polak in študenti Visoke zdravstvene šole Maibor.

Strokovni program je potekal pod motom - "Timsko sodelovanje" z naslednjimi predavateljicami:

- Mag. Bojana Filej, vms, dipl. org. dela
Timsko sodelovanje - da ali ne?,
- Ladi Škerbinek, vms, prof. ped.
Skupinska dinamika negovalnega tima,
- Danica Železnik, vms, prof, zdr, vzgoje
Timska obravnava brezdomca,
- Petra Kersnič, VMS, prof. zdr. vzgoje
Humor in zdravje.

Svečanost so spremljali mediji, tako časniki kot radio in televizija. Razšle smo se z željo, da nadaljujemo z delom, ki so ga pričeli in utrdili že kolegice in kolegi pred nami, v smislu strokovnega napredka in priznanosti naše stroke in dela v družbi.

PLAN STROKOVNIH IZPOPOLNJEVANJ V LETU 1998

Zbornica zdravstvene nege Slovenije

8. - 9. april 1998

- **Strokovni seminar** v sodelovanju s Slovensko fondacijo na temo **Prostovoljno delo v zdravstvenih in socialnih zavodih** - Topolšica

11. - 12. maj 1998

- **5. simpozij in proslava 12. maja, mednarodnega dneva medicinskih sester** - Murska Sobota

2. 10. 1998

- **srečanje upokojenih medicinskih sester Slovenije**

- **Učna delavnica v sodelovanju s Kolaborativnim centrom SZO** - moderator Stephen Wright - "Moderni pristopi v zdravstveni negi"

- **Vodenje pripravništva za poklice v zdravstveni negi** - učne delavnice za mentorje

Regionalna društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

1. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

1. Učne delavnice o komunikaciji:

Tudi beseda je zdravilo: 13.-14.3.1998 (že polno),
22.-23.5.1998, 2.-3.10.1998

2. Strokovna srečanja:

1. Preživimo dan drugače - Rakitna, 5.6.1998

Program: Pohod na Krim, zajtrk; Obolenja lokomotorne-
ga aparata, s poudarkom na boleznih hrbtenice - pri
medicinskih sestrah; odmor s kosilom, Zdrava prehrana
na drugačen način; Sprostitev z jogo.

2. Spremljajmo dogajanja - Ljubljana, 4.12.1998

Program: Zdravstvena nega v odsevu zgodovine;
Zakonski in strokovni regulativi zdravstvene nege;
Strokovni nadzor, razmejitev zdravstvene nege;
Kolektivna pogodba.

3. Interesne dejavnosti:

Pevski zbor - dodatne informacije: Saša Kotar, Klinični
center, telefon 061/13-13-113 int. 22-28 ali Karlo Ahačič,
telefon 061/579-374, vsak dan med 7.00 in 7.30 uro.

Joga - kontaktna oseba Zlata Živič, telefon 061/485-451
int. 223, vsak dan od 13.00 do 13.30 uro

Avtogeni trening - kontaktna oseba Marina Kovačič,
telefon 061/12-61-666.

Likovna delavnica - kontaktna oseba Marija Goms, i,
telefon 061/17-48-102 in Jože Matjašec,
telefon 061/650-100 ali 650-050.

Izletništvo - kontaktna oseba Nada Butinar,
Ginekološka klinika, telefon 061/444-017 ali int. 91-602.

Pohodništvo - izlet na Zasavsko Sveto goro 23.5.1998 -
kontaktna oseba Marija Filipič, telefon 0601/26-522.

Ročna dela - kontaktna oseba Dragica Basile, telefon
065/73-611, Marija Filipič, telefon 0601/26-522.

Zgodovina zdravstvene nege - kontaktna oseba Irena
Keršič Ramšak, telefon 061/817-444.

4. Srečanje upokojenih medicinskih sester

Informacije: poslovna sekretarka DMSZT Ljubljana:
Irma Kiprijanovič, telefon 041 648 938 med 7.00 - 7.30
ter 14.00 - 14.30 uro.

2. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

1. Strokovna srečanja:

1. Pomen sedimentacije (klinični večer), rak dojke (eno-
dnevni seminar) - **februar**

2. Zdravstvena nega kardiološkega bolnika (klinični
večer) - **marec**

3. Osteoporoza (klinični večer) - **april**

4. Svečana proslava in strokovno srečanje na moto ICN -
maj

5. Novosti na področju diagnostike in terapije diabetičnih obolenj (enodnevni seminar) - **junij**

6. Varikozni sindrom (klinični večer) - **oktober**

7. Zasvojenost (enodnevni seminar) - **november**

8. Bolnikove pravice (klinični večer) - **december**

Strokovna izobraževanja v obliki kliničnih večerov bodo potekala vsak prvi četrtek v navedenem mesecu v prostorih Splošne bolnišnice v Mariboru.

2. Druge društvene aktivnosti:

Strokovna ekskurzija - **september**

Informacije: predsednica DMSZT Maribor, Milica Lahe, Visoka zdravstvena šola, Maribor, Žitna ulica 15, telefon 062 /300-47-00, faks 062/300 47 47 in Ljuba Gergič, Maribor, Staneta Severja 6, telefon 062/311 138.

3. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE

1. Strokovna srečanja:

1. Družina - reševanje problemov v družini, najstnik v družini - **marec**

2. Stres - premagovanje stresa - **april**

3. Sejem Vse za otroka - **maj**

4. Osteoporoza, etiologija, diagnostika, zdravljenje - **september**

5. Astma in alergija - **november**

2. Druge društvene aktivnosti:

Jubilejni koncert vokalne skupine Cvet - **maj**

Društveni izlet - **maj, december**

Izlet upokojenih medicinskih sester - **maj**

Enodnevna strokovna ekskurzija - **september**

Proslava ob 35. letnici ustanovitve DMSZT Celje - **oktober**

Občni zbor društva - **december**

Vsa strokovna srečanja bodo v dvorani Zvarovalnice Triglav, Mariborska 1, Celje.

Informacije: predsednica DMSZT Celje, Marjana Vengušt, Zdravstveni dom Celje, telefon :063/ 434 -302 od 7. do 8. ure.

4. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV KOPER

1. Strokovna srečanja:

1. Žare Guzej, dr. med.: Rak debelega črevesja in danke;

Metka Žugelj, VMS: Zdravstvena nega bolnika z izpeljan-im črevesjem

2. Predstavitev društva za srce; mag. Lovro Korsič, dr. med.;

Preprečevanje obolenj srca in ožilja; Karmen Prodan, VMS;

Vloga medicinske sestre pri preprečevanju obolenj srca in ožilja

3. Milica Maslo, VMS, prof.zdrav. vzgoje: Vloga medicinske sestre pri promociji zdravja

4. Speleoterapija - Bolnišnica za zdravljenje in rehabilitacijo pljučnih bolnikov Sežana;

Program rehabilitacije v jami

dr. sci. Narancsik Pal, dr. med., Ivana Ambrožič, VMS, Danica Štrucelj, višji fizioterapevt

2. Druge društvene dejavnosti:

Srečanje upokojenih medicinskih sester

Strokovna ekskurzija

Občni zbor

Informacije: predsednica DMSZT Koper, Miroslava Bažec, Srednja zdravstvena šola Piran, Bolniška 30, telefon: 066/73-823.

5. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV POMURJA

1. Strokovna srečanja:

1. Seminar in učna delavnica v komunikaciji

2. Predstavitev novosti v porodništvu in nega novorojenčka

3. Predstavitev mamografske ambulante ter preventiva raka na dojki

4. Svetovni dan zdravja

5. 12. maj - proslava in soorganizacija 5. simpozija ZZNS

6. Tečaj za voditelje skupin za samopomoč v organizaciji Inštituta Antona Trstenjaka

7. Seminar o organizaciji in managementu v zdravstvu

2. Druge društvene dejavnosti:

Srečanje upokojenih medicinskih sester

Strokovna ekskurzija

Občni zbor

Informacije: predsednica DMSZT Pomurja, Milka Kavaš, Občina Beltinci, telefon 069/42-264, faks: 069/42-943

6. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV GORENJSKE

1. Strokovna srečanja:

1. Izobraževanje v zdravstveni negi - problemska konferenca - **marec**

2. Strokovno srečanje - **november** (tema bo objavljena kasneje)

2. Druge društvene aktivnosti:

Občni zbor

Društveni izlet

Informacije: predsednica DMSZT Gorenjske, Ivana Hartman, Zdravstveni dom Škofja Loka

- telefon 064/634-634.

7. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVA GORICA

1. Strokovna srečanja:

1. Živeti s sladkorno boleznijo - **maj**

2. Svetovni dan zdravja

Občni zbor - **april**

3. Medicinska sestra in zdravje

Komunikacija v zdravstveni negi - **september**

4. Novoletno srečanje - **november**

Informacije: predsednica DMSZT Nova Gorica, Irena Vidmar, Zdravstveni dom, Ajdovščina,

telefon: 065/63-223.

8. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVO MESTO

1. Strokovna srečanja:

1. Seminar - **marec**

2. Aktivnosti ob mednarodnem dnevu zdravja - **april**

3. Seminar - **maj**

4. Učna delavnica - **september**

5. Seminar - **november**

2. Druge društvene aktivnosti

Občni zbor - **maj**

Strokovna ekskurzija - **junij**

Srečanje upokojenih medicinskih sester - **oktober**

Novoletno srečanje - **december**

Informacije: predsednica DMSZT Novo mesto, Zdenka Seničar, Splošna bolnišnica Novo mesto, telefon 068/39-16-100.

9. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENJ GRADEC

1. Strokovna srečanja:

1. Etične dileme

Razmejitev del in nalog v zdravstveni negi - **februar**

2. Super vizija - **marec**

3. Strokovni seminar endoskopske sekcije - **april**

4. Seminar iz internistične zdravstvene nege - **maj**

5. Narkomanija - **junij**

6. Jesenski termini seminarjev bodo objavljeni kasneje

Informacije: predsednica DMSZT Slovenj Gradec, Bojana Zemljčič ali Anica Vogel, Splošna bolnišnica, Slovenj Gradec, telefon: 0602/503-400.

10. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV PTUJ - ORMOŽ

Strokovna srečanja:

1. Strokovni seminar - Ptuj

2. Strokovni seminar - Ormož

3. 4. planinski izlet - zadnja sobota v maju ali prva sobota v juniju

4. Svetovni dan zdravja in volilni občni zbor - **april**

6. Novoletno srečanje

Informacije: predsednica DMSZT Ptuj Ormož, Verica Turk, Zdravstveni dom Ptuj, telefon: 062/772-901.

11. DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV VELENJE

1. Strokovna srečanja:

1. Starostnik - **februar**

2. Multipla skleroza - **april**

3. Samopodoba medicinske sestre ter svečanost ob mednarodnem dnevu medicinskih sester - **maj**

4. Novosti v reanimaciji, Občni zbor - **oktober**

5. Osteoporoza - **december**

2. Druge društvene aktivnosti:

Izlet - **junij**

Informacije: predsednica DMSZT Velenje, Jana Verhovnik, Zdravstveni zavod, Velenje, telefon: 063/856-711.

Strokovne sekcije

1. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V MEDICINI DELA, PROMETA IN ŠPORTA

Strokovna srečanja:

1. Gotenica, 15.5.1998

Tema: Promocija zdravja v delovnem okolju

2. Celje, oktober (program bo objavljen naknadno)

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Stanka Košir, Center za medicino športa, Celovška 25, Ljubljana, telefon: 061/315 184 ali 13 15 155 int. 255.

2. PSIHIATRIČNA IN NEVROLOŠKA SEKCIJA

Strokovna srečanja:

1. Ljubljana, 9.4.1998

Tema: Novosti na področju zdravljenja z zdravili in zdravstvena nega bolnika

2. Dobrna, 28.-29.5.1998

6. posvetovanje o teoriji in praksi zdravstvene nege,
Teme: Standardi zdravstvene nege in standardi psihiatrične zdravstvene nege; Izgorevanje in stres medicinske sestre in zdravstvenega tehnika

3. Pohorski dvor, 2.10.1998 - Psihiatrična bolnišnica Maribor

Tema: Sodelovanje svojcev v procesu zdravljenja in zdravstvene nege

4. Predvor, 14.-16.5.1998

Tema: Zdravstvena nega smo ljudje - intenzivni izkustveno - izobraževalni program s področja medsebojnih odnosov, komunikacije in medsebojnega sodelovanja - programa se lahko udeleži največ 36 udeležencev

5. Ljubljana, oktober 1998 - Funkcionalno izobraževanje iz psihiatrične zdravstvene nege za zdravstvene tehnike.

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Marija Mrak, ali podpredsednik Livio Kocina - Klinični odd. za mentano zdravje, Ljubljana Zaloška 29, telefon: 061/140-20-30, faks: 061/140-28-58.

3. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

Strokovna srečanja:

1. Novo mesto, 13.3.1998

Tema: Problemi žensk v feminiziranih poklicih

2. Jesenski termin, tema in kraj bodo objavljeni kasneje.

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Jožica Novak, Šolski center Novo mesto, telefon: 068/326-207

4. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER ZA ANESTEZIOLOGIJO, INTENZIVNO NEGO IN TERAPIJO TER TRANSFUZIOLOGIJO

Strokovna srečanja:

1. Novo mesto, 29. in 30.5.1998

Tema: Transplantacije organov in tkiv mrtvih dajalcev

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Irena Buček Hajdarevič, Inštitut za anesteziologijo Kliničnega centra, Ljubljana, telefon: 061/13-13-113 int. 36 - 15.

5. SEKCIJA PATRONAŽNIH MEDICINSKIH SESTER

Strokovna srečanja:

1. Psihiatrična zdravstvena nega - junij

2. Oskrba ran in stom - november

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Magda Brložnik, Zdravstveni dom Celje, telefon 063/434-301.

6. SEKCIJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER

Strokovna srečanja:

1. Laško, 22.-23. maj 1998

Tema: Ukrepi za preprečevanje pooperativne infekcije

2. Laško, 27.-28.11.1998

Tema: Informacijski sistem operativne zdravstvene nege v povezavi z etiko, moralo in pravom

Informacije: Alenka Slak, Centralni operacijski blok, Klinični center Ljubljana, telefon: 061/13-13-113, int. 28-43 ali predsednica strokovne sekcije Neva Papler, Onkološki inštitut, telefon 061/13-13-113, int. 29-11

7. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER BABIC

Strokovna srečanja:

1. Izola, 23.1.1998

2. Celje, tema in datum bosta objavljena kasneje

3. Kranj, tema in datum bosta objavljena kasneje

Informacije: *predsednica strokovne sekcije, Alenka Zega, Zdravstveni dom Ljubljana Vič, telefon: 061/12-61-666.*

8. PULMOLOŠKA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

Strokovna srečanja:

1. Otočec, 15.-16.5.1998

Teme: Predstavitev prvega transplantiranca pljuč v Sloveniji; Bolezni drugih organov, ki se kažejo kot pljučne bolezni; Starostnik v pulmologiji; Rehabilitacija pljučnega bolnika v Bolnici Sežana; Respiratorna fizioterapija; Lajšanje bolečin pri terminalnem pljučnem bolniku; Spremljanje umirajočega

2. Ljubljana, oktober 1998

Teme: Nočna oksimetrija; Bolečina v prsnem košu; Obravnava dispaničnega bolnika v sprejemni ambulanti - sestrski vidik; Kašelji; Uporaba zaščitnih sredstev pri infekcijskem pljučnem bolniku; Speleoterapija; Komunikacija.

Informacije: *predsednica strokovne sekcije, Marija Špelič, Inštitut za pljučne bolezni Golnik, oddelek 100, telefon: 064/ 461-122 int. 236.*

9. PEDIATRIČNA SEKCIJA

Strokovna srečanja:

1. Portorož, 23.-24.3.1998

Teme: Trpinčen in zlorabljen otrok; Droge pri nas

2. Škofja Loka, september 1998

Tema: TBC in pljučne bolezni

3. Ljubljana, december 1998

Tema: Preprečevanje okužb pri delu z bolnim otrokom

Informacije: *predsednica strokovne sekcije Cvetka Meolic, Splošna bolnišnica M. Sobota, Otroški oddelek, telefon: 069/32- 010 int. 616, Faks: 069/21-006.*

10. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SPLOŠNE MEDICINE

Strokovna srečanja:

1. Otočec, 3.4.1998

Tema: Naše oči - Kvaliteta življenja

2. Ljubljana, oktober 1998

Tema: Kakovost zdravstvene nege v osnovnem zdravstvenem varstvu

3. Ljubljana, 28.-29.10.1998

Sodelovanje s sekcijo za splošno medicino pri Slovenskem zdravniškem društvu na srečanju timov v osnovnem zdravstvu.

Informacije: *predsednica strokovne sekcije, Vesna Božiček, Zdravstvena postaja Bistrica ob Sotli, telefon 063/804-110.*

11. OFTALMOLOŠKA SEKCIJA

Strokovna srečanja:

1. Maribor, maj 1998

Informacije: *predsednica strokovne sekcije, Ljuba Taljat, Očesna klinika, Klinični center, Ljubljana telefon: 061/13-13-113 int. 21-23.*

12. SEKCIJA KIRURŠKIH MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

Strokovna srečanja:

1. Šempeter pri Novi Gorici, 22.-23.10.1998

Teme: Vloga medicinske sestre v urologiji; Delo medicinske sestre na področju plastične kirurgije

Informacije: *predsednica strokovne sekcije, Greta Zver, Klinični center, Ljubljana, Klinični odd. za torakalno kirurgijo, telefon: 061/317-582, faks: 061/131 60 06.*

13. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDR. TEHNIKOV V ZDRAVILIŠKI DEJAVNOSTI

Strokovna srečanja:

1. Rogaška Slatina, 22.-23.5.1998

Tema: Gastroenterološka problematika in zdravljenje ulkusne bolezni

Informacije: *Romana Šrampf, telefon: 063/811-60-00*

2. 9.10.1998 - tema in kraj bosta objavljena kasneje.

Informacije: *predsednik strokovne sekcije, Jože Matjašec, telefon: 061/650-100, faks: 061/650-051*

14. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI

Strokovna srečanja:

1. Brdo pri Kranju, 28.-29.5.1998

Tema: Pljučni rak; Zaključki raziskovalne naloge Zaščita medicinske sestre pri delu s citostatiki

2. Radenci, 15.-16.10.1998

Tema: Dojke - okras ženske in njena bolečina; Učna delavnica - Samopregledovanje dojk

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Olga Koblar, Onkološki inštitut, Ljubljana
telefon: 061/323-063 int. 46 - 20.

15. SEKCIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO STOM

Strokovna srečanja:

1. Gorenjska, 21.-22.5.1998

Tema: Oskrba vseh vrst ran

2. Ljubljana - 2. 10. 1998

Tema: Dihalne stome

Informacije: Dragica Tomc Šalamun,
telefon: 061/142-36-53.

3. Marec 1998 - Funkcionalno izobraževanje za področje enterostomalne terapije.

Informacije: Neva Gavrilov, telefon: 061/142-36-53.

16. ENDOKRINOLOŠKA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

Strokovna srečanja:

1. Bled, 3.-4.4.1998

Tema: Obravnava otroka in mladostnika v sodobni endokrinologiji

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Helena Peric ali Ivica Zupančič, Pediatrična klinika, Vrazov trg 1, Ljubljana, telefon/faks: 061/320-190.

2. Oktober 1998

Tema: Pomen zdravstvene vzgoje na področju endokrinologije in diabetesa

Informacije: Milena Bohnec, Dispanzer za diabetike, Njegoševa 4, Ljubljana, telefon: 061/13-13-123 int. 23-77.

17. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV ZA PODROČJE NEFROLOGIJE, DIALIZE IN TRANSPLANTACIJE LEDVIC

Strokovna srečanja:

1. 29. - 30.5.1998 - Transplantacija ledvic, Profesionalni odnosi - kraj bo objavljen naknadno

2. Nadomestno zdravljenje s peritonealno dializo - sodelovanje s hematološko sekcijo Slovenskega zdravniškega društva; Hemodializa - **oktober**

3. Seminarji iz pozitivne komunikacije

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Mirjana Čalič, telefon 061/ 318-871 ali Stojana Vrhovec, telefon 061/315-790.

18. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ENDOSKOPIJI

Strokovna srečanja:

1. Slovenj Gradec, 16.-17.4. 1998

Tema: Zdravstvena nega varovanca na endoskopskih preiskavah in novosti v endoskopiji

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Stanka Popovič, Klinični center, Klinični odd. za abdominalno krg., telefon: 061/13-13-113, int. 26-77 ali 35-20 ali Majda Šoštar, SB Slovenj Gradec, Interni odd., Endoskopije, telefon: 0602/503-453.

19. SEKCIJA ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV IN MEDICINSKIH SESTER REŠEVALCEV

Strokovna srečanja:

1. Ljubljana, 16.4.1998

Tema: Obravnava psihiatričnega bolnika v prehospitalem okolju

Občni zbor

Informacije: Andrej Fink, Reševalna postaja Ljubljana , telefon: 061/13-27- 245 ali 041-708-624, faks: 061/132-73-31

2. Nova Gorica, 2.-3.10.1998

Tema: Termične poškodbe in obravnava prelomov III. in IV. stopnje v prehospitalnem okolju

Informacije: Ivan Pelicon, ZD Nova Gorica, Reševalna služba, telefon/faks: 065/22-111 ali 041-708-562

3. 26.5.1998 - Strokovni ogled centra za reševanje v mestu Udine (Italija).

4. Portorož 17.-20.6.1998 - sodelovanje na 5. mednarodnem simpoziju o urgentni medicini - organizator: Slovensko združenje za urgentno medicino.

20. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU

Strokovna srečanja:

1. Ljubljana, 6.3.1998

Teme: Dentalni materiali; Pripomočki za ustno higieno, Ličenje za vsak dan; Medicinska sestra s humorjem za vsak dan

2. Celje, junij 1998

Tema: Fluoridi - preprečevanje zobne gnilobe, uporaba ter prednosti in škodljivosti

3. december 1998

Volilni občni zbor - strokovna tema bo objavljena naknadno.

Informacije: Milena Gliha, Stomatološka klinika Klinični center, Ljubljana

telefon: 061/13-13-113 int. 48-99 ali 42-55.

21. SEKCIJA ŠTUDENTOV ZDRAVSTVENE NEGE

Strokovna srečanja:

1. februar 1998

Tema: Vodenje

2. Ljubljana, 28.4.1998

Tema: Rane

3. November 1998

Tema: Zdravstveni tim

4. Study Week, junij 1998

5. ISEP, julij

6. Učne delavnice Supervizija

7. Organiziranje kulturnih večerov VŠZ

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Lucija Mesarič, telefon: 061/125-83-73.

22. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V STERILIZACIJI

Strokovna srečanja:

1. Novosti v parni sterilizaciji in vpliv standardov na organizacijo sterilizacije - Krajnska Gora - maj ali junij

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Eva Verstovšek, Klinični center - centralna sterilizacija, Ljubljana, telefon: 061/-13-18-323.

23. HEMATOLOŠKA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV

Strokovna srečanja:

1. Maj 1998

Teme: Odvzem in presaditev matičnih celic; Novosti pri presajanju kostnega mozga; Predstavitev zavoda RS za transfuzijo krvi v Ljubljani in Mariboru; Predstavitev splošne bolnišnice Izola

2. Oktober ali november 1998

Teme: Specifični medicinsko tehnični posegi v hematologiji; Vloga medicinske sestre; Predstavitev Splošne bolnišnice Jesenice.

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Marjana Božjak, Klinični center, Ljubljana, SPS Interna klinika, Klinični odd. za hematologijo, telefon: 061/13-20-330.

24. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V URGENTNI MEDICINI

Strokovna srečanja:

1. Maribor, 15.-16.10.1998

Teme: Zdravstvena nega bolnika narkomana, bolnikov z akutnim alkoholnim opojem ter bolnika v starejši življenjski dobi (negovalni problemi); Občni zbor.

2. 29.5.1998 - sodelovanje na simpoziju Sekcije splošne medicine Slovenskega zdravniškega društva.

3. Portorož, 17.-21.6.1998 - sodelovanje na 5. mednarodnem simpoziju urgentne medicine

Organizator: Slovensko združenje za urgentno medicino v sodelovanju s Sekcijo med. sester v urgentni medicini in Sekcijo med. sester in zdrav. tehnikov reševalcev

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Slavica Klančar, Klinični center, Ljubljana, telefon: 061/323-991.

25. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V DERMATOVENEROLOGIJI

Strokovna srečanja:

1. Izola, maj 1998

Teme: Akne in rozacea; Perioralni dermatitis

2. Ljubljana, november 1998

Teme: Pigmentna znamenja - nevarnosti in zgodnje odkrivanje malignega melanoma; Zdravljenje kožnega raka z ionizirajočim sevanjem; Fizikalne metode zdravljenja v dermatologiji; Uporaba laserja v dermatologiji; Predstavitev oddelka za dermatoonkologijo na Dermatovenerološki kliniki v Ljubljani

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Ivanka Pupis Škapin, Dermatološka klinika, Klinični center, Ljubljana, telefon: 061/13-13-113 int. 42-82.

26. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NA INTERNISTIČNO - INFЕКТОLOŠKEM PODROČJU

Strokovna srečanja:

1. Ljubljana, april ali maj 1998

Tema: Problematika infektološkega bolnika s poudarkom na preprečevanju prenosa bolnišničnih infektov (število udeležencev bo omejeno)

2. Portorož, jesen 1998

Tema: Vse o hipertenziji (število udeležencev bo omejeno)

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Erna Kos-Grabnar, Klinični center, telefon: 061/310-462.

27. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V SOCIALNIH ZAVODIH

Strokovna srečanja:

1. Zreče, 5.-6.3.1998

Teme: Etični problemi v starosti, organizacija službe zdravstvene nege v socialno varstvenih zavodih - seminar, namenjen glavnim medicinskim sestram, bo v sodelovanju s sekcijo organiziralo podjetje "Firis"

2. Zreče, 16.-17.4.1998

Teme: Biosocialna obremenjenost in proces izgorevanja pri medicinskih sestrah; Infekcije zgornjih in spodnjih dihalnih poti ali ocenjevanje pojava bolečine v zdravstveni negi - s poudarkom pri starostnikih.

Informacije: Marija Medven, Lambrechtov dom, Slovenske Konjice, telefon 063/755-622.

3. Maribor, 15.-16.10.1998

Tema: Posebnosti zdravstvene nege starostnika v socialno varstvenih zavodih

Informacije: Vlasta Mlekuž, Dom upokojencev Danice Vogrinec Maribor, telefon 062/511-251

Informacije: predsednica strokovne sekcije, Milena Križaj, Dom starejših občanov, Ljubljana - Šiška telefon 061/ 573 - 319.

28. SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI

Strokovna srečanja:

1. Brdo pri Kranju, 5.-6.6.1998

Tema: Medicinska sestra v invazivni srčni dejavnosti

2. 16.-17.10.1998

Tema: Srčno popuščanje - zdravstvena nega bolnikov s srčnim popuščanjem, rehabilitacija v bolnišnici in možnosti rehabilitacije doma

Informacije: predsednica sekcije, Lidija Marinč ali Stanka Žlebnik, telefon 061/13-13-113 int. 49-34.

DOJENJE UČBENIK ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE

Na Visoki šoli za zdravstvo je izšla nova knjiga o dojenju avtorice mag. Silvestre Hoyer z naslovom: Dojenje - Učbenik za zdravstvene delavce. Že iz naslova je razvidno, da je namenjena zdravstvenim delavcem, predvsem medicinskim sestram. Vsebina je obdelana zelo strokovno, precej bolj poglobljeno in drugače kot v knjigi Uspešno dojenje za dobro zdravje otrok in mater, ki je namenjena za zdravstveno vzgojo mater, za motivacijo, da bi dojile svoje otroke.

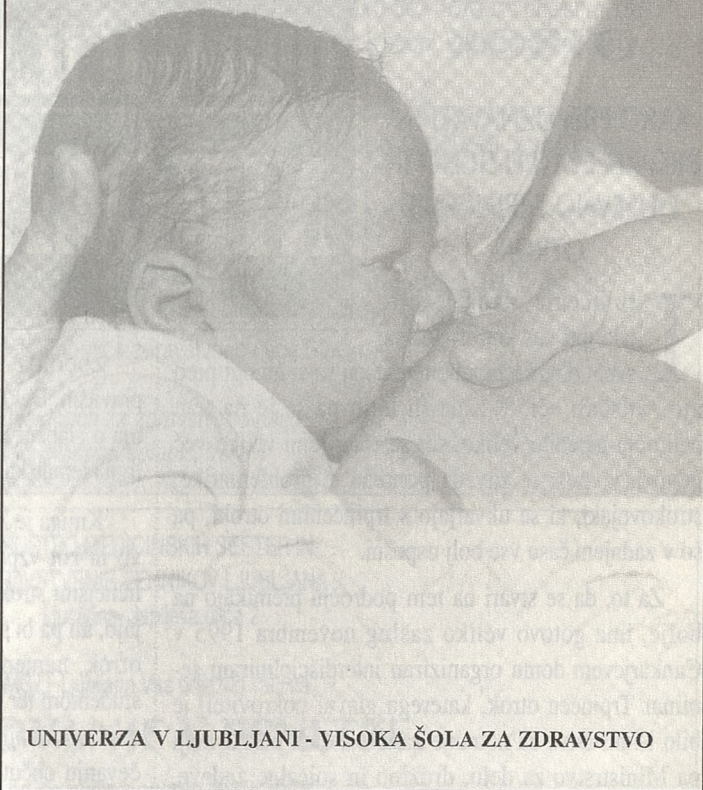
Knjiga obsega 80 strani in devet poglavij. Če izpustimo uvod, so v drugem poglavju obdelane prednosti dojenja iz različnih vidikov. V tretjem poglavju so na kratko predstavljene anatomske in fiziološke osnove dojenja.

V četrtem poglavju je obdelan proces dojenja v celoti. Podpoglavja so: Odločitev za dojenje in priprava med nosečnostjo, Vloga porodničnice pri vzpostavljanju dojenja, Tehnika dojenja, Najpogostejši problemi pri dojenju, Dojenje v domačem okolju, Dvovrstno hranjenje, Odstavljanje, Shema dodatkov dojenemu otroku. V petem poglavju je obdelano zdravstvenovzgojno delo v zvezi z dojenjem, v nosečnosti, v obdobju poroda in prve dni po porodu in še v kasnejšem poporodnem obdobju, v domačem okolju.

V šestem poglavju je predstavljena ideja SZO in UNICEF-a Novorojencu prijazna porodničnica, dokumenti, ki jo obravnavajo, in trenutno stanje v Sloveniji.

DOJENJE UČBENIK ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE

Silvestra Hoyer

UNIVERZA V LJUBLJANI - VISOKA ŠOLA ZA ZDRAVSTVO

Avtorica je uporabila 64 citiranih virov iz najnovejše svetovne literature s področij, ki so navedeni v poglavju sedem. Naslonila pa se je tudi na lastno raziskovalno delo, torej upoštevala značilnosti slovenskih mater.

Poglavje osem je namenjeno slovarju pogostejših strokovnih izrazov ter poglavje devet stvarnemu kazalu. Vse to pripomore, da se bralec v knjigi hitro in enostavno znajde. Knjiga je opremljena z ilustracijami, s čimer je dosežena večja nazornost. Naprodaj je na Visoki šoli za zdravstvo.

 Irma ANTONČIČ

NAMESTO KOGA ROŽA CVETI TRPINČENI OTROK

**KAKO PREPOZNAVATI IN
PREPREČEVATI FIZIČNO IN
DUŠEVNO TRPINČENJE
OTROK**

Trpinčenje otrok je bilo tako pri nas kot drugod po svetu dolga leta tabu tema, saj so si mnogi pred njo zatiskali oči. V zadnjih letih pa se je na tem področju naredilo veliko, saj se o tej temi veliko več govori, javnost se zaveda pomena te problematike, strokovnjaki, ki se ukvarjajo s trpinčenimi otroki, pa so v zadnjem času vse bolj uspešni.

Za to, da se stvari na tem področju premikajo na bolje, ima gotovo veliko zaslug novembra 1995 v Cankarjevem domu organiziran interdisciplinirani seminar Trpinčen otrok, katerega glavni pokrovitelj je bilo Ministrstvo za notranje zadeve, ostali pokrovitelji pa Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, urad varuha človekovih pravic, ministrstvo za šolstvo in šport ter Zveza prijateljev mladine. Strokovni vodja in moderator seminarja je bil prof. dr. Pavle Kornhauser, ostali avtorji seminarja pa še dr. Anica Mikuš Kos, Katja Bašič, Savica Pureber, Danica Valentinčič in Marijan Čonča.

Razširjen zbornik tega seminarja Trpinčeni otrok je obsežna knjiga enaindvajsetih avtorjev z različnih strokovnih področij, od medicine, psihiatrije, psihologije, socialnega, svetovalnega in izobraževalnega dela, do kriminologije in sodstva. V njem so predstav-

Spolni napad na otroka

**NI
OPRAVIČILA
NIKOLI!**

ljeni prispevki avtorjev seminarja: dr. Pavleta Kornhauserja, Hude oblike fizičnega trpinčenja otrok, dr. Anice Mikuš - Kos, Psihosocialni vidiki trpinčenja otrok, Danice Valentinčič, Izkušnje socialne službe pri obravnavi trpinčenih otrok in njihovih družin, prispevka Katje Bašič, Trpinčen otrok in delovanje policije ter Spolni napad na otroka, Savice Pureber, Kako ukrepati tožilstvo in sodstvo v R Sloveniji pri obravnavi trpinčenih otrok ter Marijana Čonča, Vloga nevladnih organizacij pri preprečevanju zlorabe in zanemarjanja otrok.

Zborniku so dodane še Konvencija o otrokovih pravicah, Deklaracija Svetovnega zdravniškega združenja o slabem ravnanju in zanemarjanju otrok in selektivna tematska bibliografija Inštituta za kriminologijo.

Knjiga je kot informativno interdisciplinarno gradivo in kot vzpodbuda za razmislek namenjena najrazličnejšim strokovnim službam, ki se soočajo in ukvarjajo, ali pa bi se morale ukvarjati z vprašanji trpinčenih otrok, namenjena pa je tudi civilnim združenjem, študentom ter drugim posameznikom, ki se srečujejo s temi vprašanji. Njen osnovni cilj je prispevati k povečevanju občutljivosti do pojava trpinčenja otrok in k razvijanju osebne pobude tako strokovnjakov kot tudi laikov za sodelovanje pri preprečevanju tega pojava.

Namen zbornika je razvijati kulturo starševstva, prepoznavanje kakršne koli zlorabe otrok in zmanjševanju nasilja v družini in širšem socialnem okolju. Zloraba, pa naj bo fizična, psihična, čustvena, spolna, se trpinčenemu otroku dogaja od odraslih oseb. Kot posledica je izguba zaupanja vanje. Nujno jê, da pride v zavest posameznika, da otrok potrebuje varnost, zaščito, ljubezen ...

ONKOLOŠKI INŠTITUT LJUBLJANA - Sektor za zdravstveno nego

OBVESTILO ZDRAVSTVENIM ZAVODOM

V skladu s programom pripravništva za višje medicinske sestre (Ur. list RS št. 56 - 11.10.1996) obveščamo, da bo v Onkološkem inštitutu Ljubljana v dneh **od 25.3. - 27.3.1998** organiziran teoretični del usposabljanja iz onkologije in onkološke zdravstvene nege.

Kotizacija za 3 dnevni celodnevni seminar teoretičnega usposabljanja znaša 34.500 SIT in je vplačljiva na seminarju oz. jo lahko nakažete na žiro račun Onkološkega inštituta št.: 50103-603-45793, s pripisom "izobraževanje VMS". Prosimo vas, da potrdilo o vplačani kotizaciji prinesete s seboj. V kotizacijo je všteti priročnik predavanj, malica in kava.

Izobraževanja se lahko udeležijo tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki z že opravljenim strokovnim izpitom. Možna je tudi le enodnevna udeležba, s kotizacijo za prva dva dni po 12.000 SIT, zadnji dan po 10.000 SIT in z nakupom priročnika po 2.500 SIT.

Zaradi evidence pripravnikov prosimo, da do 20.3.1998 kandidate pisno ali telefonično prijavite na naslov:
Marina Velepč

Onkološki inštitut Ljubljana - Zaloška 2, 1000 Ljubljana - tel.: 061/13 20 018 - faks: 061/13 14 180

Pripravniki naj s seboj prinesejo pravilno izpolnjen list o pripravništvu,
ki ga je izdala Zbornica zdravstvene nege Slovenije.

*Direktorica za zdravstveno nego:
Marina Velepč, VMS*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

Ljubljana, Japljeva ulica 2

DMSZT Ljubljana Vas prijazno vabi na

PUSTOVANJE V BENETKE,

ki bo na pustno soboto 21. 2. 1998

Odhod avtobusa bo ob 7.00 uri s parkirišča pred halo Tivoli,
prijod je predviden v nočnih urah.

Prijave sprejema Kompas Holidays, ga. Irena Brunček, tel. 1327-127 16. in 17. februarja 1998.

Zaradi nekaj slabih izkušenj z organizacijo smo se odločili za manjšo participacijo vsake udeleženke (-ca), ki znaša 1.000 SIT na osebo in se vplača ob prijavi na Kompas Holidays-u, Miklošičeva 11, Ljubljana.

Dodatne informacije: ga. Nada Butinar, Ginekološka klinika, tel. 444 017 int. 91602.

Pustovanje v Benetkah je nekaj zanimivega, ne bo Vam žal, če se nam pridružite.

Zaželele so tudi maske.

*Predsednica DMSZT Ljubljana
Darinka Klemenc*

 Olga ČERNE

Napisala sem dolg prispevek za Utrip. Priznati moram, da se je v petih letih, odkar sem upokojena, nabralo kar precej. Imela sem zanimivo poklicno življenje. Ob tej priložnosti bi rada pohvalila Utrip in Zdravstveni zbornik, ki ju vneto prebiram. Navdušena sem nad kvaliteto obeh. Uredništvu želim obilo uspešnega dela.

DELOVNA POPOTOVANJA UPOKOJENE MEDICINSKE SESTRE

Zaposlena sem bila v izolski bolnišnici. Po vojni bolniki s Hrvaške niso več prihajali v našo bolnišnico. Bilo je nujno zmanjšati število zaposlenih. Bil je čas nenehnega preštevanja, skratka, bil je čas, ko so nam kupovali delovna leta.

V sebi sem čutila, da je prav, da se upokojim in tako naredim prostor mlajši kolegici, ki nima zagotovljene socialne varnosti. Če sem popolnoma odkrita, mi ni bilo vseeno zaradi znanj, ki sem jih nabirala vse življenje. Spraševala sem se, kaj bom počela in komu bom dajala svoje znanje.

Sam Bog je uslišal moje tiho tarnanje in pričela sem z delom takoj po upokojitvi leta 1991.

Pripravila sem popis opreme za novo porodnišnico in transfuzijsko postajo v izolski bolnišnici. Nov oddelek za transfuzijo deluje že nekaj let, porodnišnico in ginekološki oddelek pa bodo preselili letos v nove prostore izolske bolnišnice.

Na priporočilo gospe ing. Zale Kemperle, arhitektke Medicoeengeeniringa, sem pričela pogodbeno delati za Smelt.

Smelt je v minulih letih intenzivno sodeloval pri načrtovanju, projektiranju in gradnji bolnišnice v Rusiji, Ukrajini, Gvajani in še drugje.

Pripravila sem popis inštrumentarija in potrošnega materiala za sanatorij v Nebugu in prav tako za novo porodnišnico in ginekološki oddelek v Solikamsku.

Za pripravo navedenih popisov sem potrebovala veliko znanja, ki ga nisem imela. Za pomoč sem zaprosila svoje kolegice, gospo Zdenko Mahne, vodjo sterilizacije v bolnišnici v Izoli in gospo Teo Novel, operacijsko medicinsko sestro iz koprške porodnišnice ter gospo Evo Verstovšek, vodjo sterilizacije v Kliničnem centru. Pomagale so mi in s skupnimi močmi smo zmogle vse. Prepričana sem, da kadar medicinske sestre združimo znanje, veliko zmoremo.

Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila kolegicam in vsem, ki so mi pomagali s svojim znanjem. Zahvala je pravzaprav premalo, prav je, da vedo, da so s svojim znanjem in izkušnjami ter dobro voljo pripomogli k boljšemu svetu, daleč zunaj naših meja.

Prav je, da pojasnim, kako se lotim svojega dela, čeprav nove bolnišnice ne vidim od blizu.

Pri Smeltu sem vedno dobila načrte bolnišnic in popise opreme. Na osnovi načrtov in popisov opreme sem načrtovala organizacijo dela. Torej je bilo nujno čitanje načrtov in obvladovanje normativov, ki so sicer različni, vedno pa imajo nekaj skupnega.

Materiali so bili zelo obsežni, zato sem poklicala na pomoč računalniškega mojstra gospoda Igorja Kralja, ki me je naučil uporabljati računalnik. Treba je bilo s časom naprej. Veliko sem pridobila na sejnih medicinske opreme in potrošnega materiala, ki jih že leta obiskujem. Z odprtimi rokami sem sprejemala novosti in po svojih najboljših močeh sledila skokovitemu napredku.

Življenje in delo sta me naučila, da danes ne more biti tako, kot je bilo včeraj, in jutri ne bo tako, kot je danes. Jutri bo drugačen, nov dan. Vztrajanje pri starih navadah, četudi dobrih, je včasih naravnost boleče. Mnogo lažje in lepše je živeti, če si odprt in sprejemljiv za spremembe in novosti ter se nenehno učiš. Dajati znanje drugim pa je naravnost čudovito. Pravijo, da se postaraš takrat, ko se nehaš učiti.

Predno preidem na oris dela v posameznih bolnišnicah v tujini, moram povedati, da sem medtem tri leta učila praktični pouk v Zdravstveni šoli v Piranu. Učila sem nego bolnika na kirurškem oddelku v izolski bolnišnici. To delo me je resnično veselilo. Vprašali me boste, zakaj. Zato, ker smo uspeli kabinetni pouk združiti s prakso, skratka, negovali smo bolnike tako, kot smo se učili v kabinetu za nego bolnika. Popolno, bi lahko mirno rekla. Kako nam je to uspelo? Zahvala gre bolnikom, medicinskim sestram in zdravnikom kirurškega oddelka, ki nas časovno niso nikoli omejevali. Negovali smo vse dopoldneve po predhodnem posvetovanju s sestrami oddelka. Za temeljito zdravstveno nego je potreben čas in seveda dobra organizacija. Ne vem, zakaj smo bili nekoč, in menda se pogosto

dogaja tudi danes, časovno stisnjeni med sedmo in osmo uro zjutraj. Ne razumite me napačno! Osredotočila sem se na praktični pouk. Z bolniki, ki so bili negovani po deveti uri, smo se vedno prej dogovorili. Bili so zadovoljni, saj so pričakovali, da se jim bomo v celoti posvetili. Dijaki so bili veseli in ponosni na svoje delo. Ob zaključku praktičnega pouka so zadovoljni zapuščali dobro negovane bolnike. Res je, da so bili utrujeni in so tu in tam malo potožili. Potolažila sem jih z zagotovitvijo, da bom njihov trud in dobro opravljeno delo upoštevala pri končni oceni in tako je tudi bilo. Na voljo smo imeli skoraj vedno dovolj pripomočkov za nego bolnikov in seveda perila.

Med poučevanjem sem se večkrat vprašala, kaj sodi v jutranje umivanje nepokretnih bolnikov? Ali je nepokretni bolnik po jutranjem umivanju urejen in zadovoljen? Vsi se boste strinjali z mano, da je odgovor negativen. Najpomembnejši cilj medicinskih sester je kvalitetna zdravstvena nega bolnika. Zaradi pomanjkanja medicinskih sester in posledično časovnih stisk, kvalitetna zdravstvena nega bolnikov ni vedno mogoča. Praktični pouk številnih dijakinj in dijakov na posameznih oddelkih, pod nadzorstvom, lahko nadomesti te vrzeli. Vendar le pod pogojem, da jih časovno ne boste omejevali in da bodo imeli na voljo dovolj pripomočkov in perila za nego bolnikov.

Zadovoljni bodo bolniki, dijaki in medicinske sestre posameznih oddelkov.

Se nadaljuje

Smo tisto, kar ponavljamo. Odličnost torej ni dejanje, ampak navada.

Aristotel

 Jana VERHOVNIK

NAJ OSEBNOST LETA 1997!

Radio Velenje in tednik Naš čas, ki izhaja pretežno na področju Savinjsko - Šaleške doline, je znova s pomočjo bralcev Našega časa in poslušalcev Radia Velenje izbral osebnost leta 1997.

Akcija, ki je že nekaj let zelo odmevna, je potekala kar tri mesece in v tem času so v uredništvo Našega časa prihajale glasovnice s predlogi za osebnost leta 97. Predlagan je lahko bil kdorkoli, pač tisti, za katerega so ljudje menili, da je dal pečat letu, da je vreden njihovega spoštovanja ...

Veliko imen je bilo predlaganih, različnih poklicev, zastopani so bili tako mlajši kot starejši, ženske in moški, športniki, politiki itd. Napetost se je stopnjevala vse do zadnjega dne v letu.

Veliko veselje pa je nastalo v krogu medicinskih sester, saj smo ob spremljanju akcije ugotovile, da je naša kolegica, višja medicinska sestra MAJDA DREV, ki opravlja delo patronažne medicinske sestre v ZD Velenje, na lestvici predlaganih v samem vrhu. Ves čas sta si prvo mesto izmenjavala s samim županom mesta Velenje, ki je zelo znana in spoštovana osebnost.

Svečana razglasitev je potekala na silvestrovo, na Titovem trgu v Velenju, kjer je množica ljudi pričakovala prihod novega leta, obenem pa nestrpno čakala na razglasitev, ki je bila do zadnjega trenutka skrbno varovana skrivnost.

Bučno ploskanje in vzkliki so bili znak, da je laskavi naslov "Naj osebnost leta" dobila prava oseba - medicinska sestra Majda Drev.

In zakaj si ga je s tako veliko prednostjo "prisluzila" po mnenju ljudi, bolnikov in tistih, ki jo poznajo? Zapisali so:

"Majda Drev je patronažna sestra na terenu, človek in pol, saj s svojo strokovnostjo, osebnostjo in vedrino nesebično pomaga ljudem in svoje delo opravlja s srcem in veliko predanostjo."

Nekdo je spesnil: "Ta bi bila ta prava, njena prijaznost in človeška toplota, pomeni mi kot tabletko aspirina."

Drugi je povedal na kratko: "To je zlata duša!!!"

Majda pa je takole opisala svoje občutke: "Vesela sem, da so ljudje opazili moje delo, saj so s tem opazili delo vseh sester. Ko pa sem prvič od nekoga slišala, da sem v časopisu, sem se prestrašila. Nisem si ga upala vprašati, zakaj, razmišljala pa sem, le kaj sem narobe storila. Saj veste, ljudje veliko raje grajamo kot hvalimo. Vesela sem tega priznanja, resnično vesela."

Tudi njene kolegice se strinjamo, da je naslov prišel v "prave roke", saj je Majda ne samo odlična patronažna sestra, prav tako je dobra sodelavka, vedno nasmejana, ki najde lepo besedo za vsakogar, kar pa je danes že redkost. Zaradi njene požrtvovalnosti in predanosti delu, zaradi toplega človeškega odnosa do bolnikov, je delo medicinske

Podelitev priznanj in nagrade, ki jo je prispevala Nama Velenje

 Primož BROVČ

OPRAVLJANJE VAJ IZ ZDRAVSTVENE NEGE PSIHIATRIČNEGA BOLNIKA

Študenti Visoke šole za zdravstvo imamo razpisan izobraževalni program iz vaj zdravstvene nege, ki šteje približno 500 ur. To je skoraj 5 delovnih mesecev in zelo pomembno je, da pride študent na vaje motiviran, kar pa dostikrat ni odvisno od samega študenta, marveč tudi od mentorja in zdravstvenega osebja na oddelku in njihovega medsebojnega razumevanja. Ker se moj študij počasi končuje, se mi zdi, da že imam oblikovan celosten pogled na opravljene vaje, in tako lažje primerjam potek vaj na različnih oddelkih oziroma klinikah.

Tako sem bil novembra razpisan skupaj s kolegicami na opravljanje vaj iz zdravstvene nege psihiatričnega bolnika v Psihiatrično bolnico Polje. "No, pa smo tudi mi tukaj pristali," smo se sami sebi nasmihali, ko še nismo vedeli, v kakšno prijetno okolje smo prišli. Človek marsikaj sliši in si na veliko predstavlja robustne zdravstvene delavce, ki

sestre postalo še bolj vidno in cenjeno.

Njeni najbližji, mož Aleksander, 13-letna Katja, 11-letna Sandra in 6-letni Blaž pa bi k vsem pohvalam dodali, da je njihova mami najboljša, najbolj zlata, da najlepše poje in da peče najbolj okusno pecivo.

Majda, deli še vrsto let srečo med ljudi, dajaj jim upanje, tolažbo in spodbudo.

Za dobljeno priznanje pa še enkrat iskrene čestitke!

komaj krotijo bolnike ... vendar - ničesar podobnega ni bilo. Zdravstveno osebje je bilo na videz tako kot drugje, tudi oni so pili kavo in se pogovarjali. Pa ne samo z bolniki, kajti tukaj je pogovor terapevtska dejavnost, vzeli so si čas za nas in nam dali vedeti, da smo sprejeti. Drugačnost oddelka smo začutili že prve minute, ko kar nisi vedel, kako naj se obnašaš s psihiatričnim bolnikom ... Nasvet, da bodi tak, kot si, in da hodi naokoli brez maske, je bil dovolj, da so se nam tudi bolniki odpirali in nam puščali, da vstopimo za trenutek v njihov svet. Ne spomnim se, da bi se kdaj toliko pogovarjal z bolniki, kot sem se na Psihiatrični kliniki. Spoznal sem, da sem od teh vaj odnesel neprimerno več kot od katerih drugih, ki se ukvarjajo s somatskimi obolenji. Verjetno je k temu pripomogla "drugačnost" oddelka, zdravstveno osebje, ki se zaveda, da je komunikacija cesta, ki vodi do odpiranja različnih svetov - svet zdravstvenega delavca, svet bolnika in svet študenta. Kako težko je opravljati prakso, kjer se različni svetovi ne morejo odpreti in razumeti! Zelo mi je bilo všeč, ko se celoten zdravstveni team in bolniki enkrat tedensko zberejo in si iz oči v oči povejo, kaj jih moti na drugih, zakaj so se na določeno reakcijo "nerodno" odzvali, sprašujejo se, kako bi izboljšali medsebojne odnose... skratka, pogovarjajo se... Pogovor bi

koristil tudi marsikateremu somatskemu bolniku in pripomogel k zdravljenju.

Pa še ena zanimiva opazka - na vajah so bili tudi študenti delovne terapije in videti je bilo, da kar niso mogli navezovati tako pristnih stikov ali pa se zaposliti s pacienti, kot smo se mi... Vzroka ne vem, vem pa, da smo medicinske sestre in tehniški ljudje in pol!

V imenu celotnega 5. semestra se zahvaljujemo gl. vms Mariji Gorše, našim mentorjem na Psihiatrični kliniki in zdravstvenemu osebju, da smo opravili zares koristne vaje, še posebno pa pacientom, ki so nas potrpežljivo prenašali in nas veliko naučili o medsebojnih odnosih.

Milena DEŠMAN **POŠTEN ČLOVEK** **NIKOLI NE DELA** **SKRIVAJ IN SE NE** **SRAMUJE TISTEGA,** **KAR DELA**

Izteкло se je leto 1997, v katerem smo zdravstveni delavci dosegli opazne premike za naš skupen boljši jutri, in v mojem okolju za vse nas dva članka v lokalnem časopisu in s tem potrditev, da nas bodo počasi začeli upoštevati in spoštovati kot del nujno potrebnih za uspešno opravljeno delo, skupaj z nosilci zdravstvene dejavnosti.

Ob prebiranju časopisa mi je bilo toplo pri srcu, ker sta v njem omenjeni dve kolegici:

Anica Hrustelj, ki je na svečani akademiji, namenjeni 70-letnici organiziranega delovanja in združevanja medicinskih sester v Sloveniji, prejela priznanje Zbornice zdravstvene nege Slovenije - najvišje priznanje - zlati znak. O Anici Hrustelj, upokojeni babici oz. o Ančki in njenem motorju bi se dalo napisati veliko, še več pa o njenem babiškem delu, ki ga je opravljala s srcem. Imam to

srečo, da sva v času njenega aktivnega dela bili sosedí. Po rojstvu mojih dveh hčera je prišla na obisk kot babica tudi k meni. Kljub temu, da sem sama zdravstveni tehnik - po starem otroška sestra, mi je bilo ob vsakem njenem obisku prijetno, ker je vedno znala meni in vsaki mamici z nasmehom dopovedati, da se morajo kljub dobremu počutju po porodu odpovedati za nekaj časa nekaterim delom, ker se bodo posledice pokazale v kasnejših letih. In ko me ščiplje v križu, se spomnim njenih nasvetov, ki pa jih takrat vseh seveda nisem upoštevala.

Druga omenjena v našem časopisu je patronažna sestra na terenu Majda Drev, ko se je izbirala osebnost leta. Bila je na prvem mestu, in glasovi za njeno uvrstitev povedo, da je predana delu, ki ga opravlja, da je velik človekoljub, pripravljena pomagati ljudem tudi takrat, ko ni v službi, menda pa peče tudi super pecivo. (op. urednika: Medtem je bila že gospa Majda izbrana za naj osebnost leta!)

Vse to se prebere v našem časopisu, veliko več o njej sami bi lahko povedale njene sodelavke, še več pa vsak posameznik, potreben njene pomoči, ki ga obišče.

V današnjih časih, ki za nikogar niso z rožicami postlani, ko drug za drugega nimamo časa, bi se ob takšnih prijetnih dogodkih lahko vsak zamislil in sam sebe vprašal tako, kot se jaz ta trenutek: Kaj sem oz. bom storila, da bi bilo drugače? Po zdravstvenih ustanovah se srečujemo s pozdravom "zdravo" in to je vse. In veliko, veliko premalo. Če želimo uspeh in spoštovanje na naših delovnih mestih, moramo biti uspešni kot posamezniki, potem pa z združenimi močmi skupaj, in šele takrat nas bodo v širšem okolju opazili in spoštovali, tako kot si želimo in zaslužimo.

Ob koncu želim vsem in vsakomur posebej zdravja, veselja in uspehov na vseh življenjskih področjih.

***Naša dobra dela nam pogosto prinašajo
več težav kot naši grehi.***

Marcel Ayme

AKUMEDICO STUDIO

Ekskluzivni zastopnik SEDATELEC-a, Kranjčeva 16, Ljubljana

vam predstavlja dva soft laserja:

NEXTLASER® IN EVERLASE®

■ prenosna, infrardeča,
pulzirajoča laserja, ki
delujeta stimulatивно v
smislu analgezije, mišične
relaksacije in
regeneracije

Uporabna sta tako na terenu
(patronaža, šport ...), kot v
ambulantni!

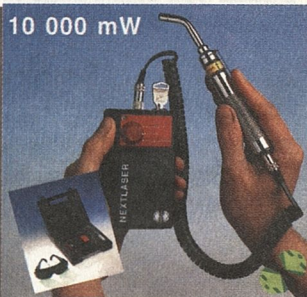
ZA UČINKOVITO TERAPIJO

preležanin, varikoznih ulkusov, ureznin,
opeklin, brazgotin, inficiranih ran, aken, aft,
herpesov (simplex, zooster), nevralgij,
športnih poškodb, degenerativnih in
revmatskih obolenj ...

■ za 50% zmanjša dozo analgetikov

■ čas trajanja terapije je 2-10 minut

■ INFORMACIJE DOBITE PO TELEFONU (061) 349 718.

DIAGNOSTIČNA KLINIKA

CENTER ZA DIAGNOSTIKO

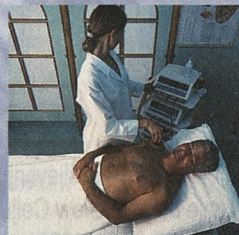
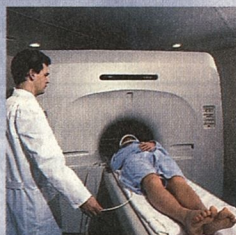
diagnostični pregledi z magnetno resonanco, CT, rentgenom, ultrazvokom s trodimenzionalno rekonstrukcijo, zobnim tomografom, diagnostika osteoporoze, mamografija, laboratorij...

CENTER ZA FIZIKALNO TERAPIJO IN REHABILITACIJO

ročne in specialne masaže, elektro-, ultrazvočne- in laserske terapije, akupunktura, biopulz, vacuac, kopeli...

CENTER ZA SPROSTITEV IN SAMOREHABILITACIJO

bazeni in whirlpooli s termalno vodo, finske savne, turška kopel, solariji, fitness...

Terme Maribor

Fontana, Koroška 172, 2000 Maribor,
tel.: 062 / 223 254, fax: 062 / 223 542

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC - ENOTA MARIBOR vabi na seminar

SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH

Seminar bo potekal v SOBOTO, 7. februarja 1998 od 9. - 17. ure
v prostorih ZDRAVSTVENEGA DOMA DR. A. DROLCA MARIBOR, Vošnjakova ul. 4 - II. vhod, 6. nadstropje.

Prispevek za seminar je 3.000 SIT.

Število udeležencev je omejeno, zato prosimo, da se prijavite pisno ali po telefonu na naslov:
DISPANZER ZA PSIHOHIGIENO - za Društvo HOSPIC, enota MARIBOR, Sodna ul. 13, I. nadstropje
tel. 062 / 27-572 - 227-111 int. 239

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC vabi na seminar

SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH

Program: Moje izkušnje z umirajočimi. Kaj umirajoči najbolj potrebuje. Proces umiranja. Komunikacija. Kako ravnamo z "resnico" ob umirajočem bolniku. Kaj pomeni upati z umirajočim. Kje naj bi ljudje umirali. Pomoč družini umirajočega. Kako ravnamo ob smrti. Spremljanje žalujočih.

Seminar je namenjen svojcem in prijateljem hudo bolnih in umirajočih, zdravstvenemu osebju in vsem, ki jih to zanima.

Kdor se za seminar zanima, lahko izbira med dvema terminoma, in sicer:

21.3.1998 in 4.4.1998

od 9. do 14. ure v Zdravstvenem domu Ljubljana Center (soba 33), Metelkova ulica 9, Ljubljana.

Prispevek za seminar je 3.000 SIT.

Število udeležencev je omejeno, zato prosimo, da se prijavite pisno ali po telefonu na naslov: Slovensko društvo hospic, Ljubljana, Neubergerjeva 4, tel. 061/13 71 284
ali Gosposvetska cesta 10, tel. 061/13 15 399.

Človek je celostno bitje, ki zaobjema razsežnosti telesa, srca in duha.

Zdravstveni delavci se mnogokrat znajdejo v položaju, ko besede obmolknejo ob tolikem trpljenju, pa tudi zaživijo ob radosti ozdravljenja. Izmenjajmo svoje izkušnje in obogatimo drug drugega na

DUHOVNEM VIKENDU,

ki ga bo vodil dr. Jože Štupnikar ob temi

"POKLICANOST" V ZDRAVSTVO.

Tu si bomo ob premišljevanju, molitvi, pogovoru in poslušanju okrepili notranjo moč za čimbolj kvalitetno delo. Srečanje bo potekalo v Celju, v Domu sv. Jožefa na Plečnikovi 29. Začetek srečanja bo 13.3.1998 ob 18. uri, zaključek pa 15.3.1998 po kosilu. Stroški bivanja so 7.000 SIT za zaposlene, za študente pa po dogovoru.

Prijavite se lahko pisno ali po telefonu na naslova:

MIRO ŠLIBAR, Trubarjeva 82, Ljubljana;

TEL.: 061/320-449 ali MOBILTEL: 0609/613-378

SONJA POŠTUVAN, Keleminova 17, Maribor;

TEL.: 062/412-475 ali SBM: 062/317-221 int. 31-81.

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Maribor v sodelovanju z Valencio-Stoma-Medical d.o.o. Ljubljana organizira **19. februarja 1998** za svoje člane enodnevni seminar na temo

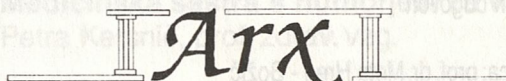
"RAK DOJKE".

Seminar bo potekal v predavalnici Splošne bolnišnice Maribor (v stolpnici 15. nad.).
Kotizacije za člane Zbornice zdravstvene nege Slovenije ne bo, za nečlane pa znaša 7.000 SIT.

PROGRAM SEMINARJA:

08.00 - 09.00	Registracija udeležencev	09.00	Pozdravni govori
09.15 - 09.45	Diagnostika in terapija raka dojke - Darja Arko, dr. med.		
09.45 - 10.15	Stres in rak - as. mag. Zlatka Rakovec Felser, klinični psiholog		
10.15 - 10.45	Razprava	10.45 - 11.30	Odmor
11.30 - 12.00	Delo medicinske sestre v ambulanti za odkrivanje bolezni dojk		
	- Slavka Divjak, sr. med. sestra		
12.00 - 12.30	Zdravstvena nega bolnice z rakom na dojki na Kliničnem oddelku za ginekologijo		
	- Cveta Svenšek, viš. med. sestra		
12.30 - 13.00	Fizikalna terapija pri bolnici z rakom na dojki v postoperativnem obdobju		
	- Božena Primožič, viš. fizioterapevt		
13.00 - 13.30	Patronažna zdravstvena nega bolnice z rakom dojke		
	- Irena Požgan, viš. med. sestra in Matilda Emeršič, viš. med. sestra		
13.30	Razprava in predstavitev prsnih protez, kozmetike in perila Valencia		

Predsednica društva: Milica Lahe

d.o.o. Ljubljana
PODIJETJE ZA POSEBNE OBLIKE
IZOBRAŽEVANJA IN SVETOVANJA

razpisuje strokovno izobraževanje:

OSNOVE SVETOVALNEGA DELA S KLIENTI ALI Z DRUŽINO V STISKI

Vodi: prof. ped. in psih. Katarina Lavš

1. dan:

- 15.00 Osnove psihologije vsakdanjega življenja
- Človekova podoba
- Človek na poti k sebi in drugim
- 19.00 Zaključek

2. dan:

- 8.30 Vzpostavljanje odnosa svetovalec - klient
- 12.00 Kosilo
- 13.30 Tehnike pogovora s starši ali klienti v stiski
- 15.30 Odmor
- 16.00 Kaj narediti za odprto komunikacijo?
- 17.30 Skrite pasti svetovanja

Seminar bo potekal v dveh terminih: 10. in 11. marca ali 24. in 25. marca v Ljubljani. Kotizacija znaša 13 000 SIT. Ž.R.: 50100-603-43304
Dodatne informacije in prijave: Simonič-Vidrih Mateja, tel. 061/ 12 55 329

SLOVENSKO MENOPAVZNO DRUŠTVO

prireja

v sodelovanju z GINEKOLOŠKO KLINIKO LJUBLJANA

v petek, 27. februarja 1998 na

Ginekološki kliniki (predavalnica, Šlajmerjeva 3)

ŠOLO ZA MENOPAVZO ZA MEDICINSKE SESTRE

PROGRAM

09.30 - 09.35	Dobrodošlica organizatorjev
09.35 - 10.00	Menopavza in Slovensko menopavzno društvo (prof. dr. Lidija Andolšek) Moderator: prim. dr. Slavko Peterlin
10.00 - 10.30	Ženska pred in po menopavzi (prof. dr. Helena Meden - Vrtovec)
10.30 - 11.00	Urogenitalne težave (Joža Gruden, vms)
11.00 - 11.30	Psihične spremembe v klimakteriju (dr. Janez Mlakar, dipl. psihol.)
11.30 - 11.45	Vprašanja in odgovori
11.45 - 12.15	Odmor s kavo in sokom Moderatorica: prof. dr. Helena Meden - Vrtovec
12.15 - 12.45	Hormonsko nadomestno zdravljenje (prof. dr. Meta Hren - Božič)
12.45 - 13.15	Alternativni pristopi (mag. Gabrijela Gaber, viš. fizioter., in Ljubica Kumer, vms)
13.15 - 13.30	Vprašanja in odgovori
13.30 - 14.30	Kosilo Moderatorica: prof. dr. Meta Hren - Božič
14.30 - 15.15	Koronarne bolezni in hormonsko nadomestno zdravljenje (prof. dr. Irena Keber)
15.15 - 15.45	Svetovanje ženskam z rakastim obolenjem v pomenopavzi (Neva Papler, vms)
15.45 - 16.00	Vprašanja in odgovori Moderatorica: prof. dr. Lidija Andolšek
16.00 - 16.30	Osteoporoza (prof. dr. Andreja Kocijančič)
16.30 - 17.00	Proces svetovanja v obravnavi žensk pred in po menopavzi (Maca Maček, dipl. soc. del.)
17.00 - 17.30	Vprašanja in odgovori
17.30	Zaključek

Kotizacija za šolo znaša 14.000 SIT in vključuje pisno gradivo, kosilo ter kavo in sok med odmori. Nakažite jo, prosim, na žiro račun številka 50101-678-070008 - Ginekološka sekcija SZD, Ljubljana, Šlajmerjeva 3 - Menopavzna šola za MS. Potrdilo o udeležbi v Šoli bo Zbornica zdravstvene nege Slovenije upoštevala kot dokazilo pri preverjanju strokovne usposobljenosti.

Prijava s priloženim potrdilom o plačani kotizaciji, prosim, pošljite Boženi Krušič (telefon: 140 11 51, telefaks: 140 11 10) v tajništvo Ginekološke klinike najkasneje do ponedeljka, 23.2.1998. Opozarjamo, da zaradi tehničnih omejitev (število sedežev v predavalnici, organizacija kosila) v šolo ne bomo sprejeli kandidatk, ki se ne bodo predhodno prijavile.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU

VABI NA

VI. STROKOVNI SEMINAR,

ki bo 6. marca 1998 v poslovni stavbi "LEKA", Vervškova 57, Ljubljana

PROGRAM:

08.00 - 09.00	Registracija udeležencev
09.00 - 09.30	Uvodne misli Milena Gliha, vms
09.30 - 10.00	Preventivni dentalni program Dr. Andrej Košutnik
10.00 - 10.30	Dentalni materiali - uporaba, ravnanje in shranjevanje Dr. Gordana Poropat - Martinis
10.30 - 11.00	Medicinska sestra s humorjem za vsak dan Petra Kersnič, prof. zdrav. vzg.
11.30 - 12.00	odmor
12.00 - 12.30	Lekovi izdelki za nego ustne votline Marinka Malovrh, dipl. ing. kemije
12.30 - 13.00	Ličenje na delovnem mestu Maja Merhar, strokovni sodelavec
13.00 - 13.30	Diskusija
13.30	Ogled Lavičkove Zbirke

Število udeležencev je omejeno. Prijavite se še lahko do 22. 2. 1998 oziroma do zasedbe prostih mest na naslov: Milena Gliha, Zbornica zdravstvene nege Slovenije, Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana. Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacije ni. Prosimo, imejte članske izkaznice s seboj.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije
Milena Gliha

ZZN Slovenije - Sekcija medicinskih sester za zdravstveno nego stom v sodelovanju s Kliničnim centrom Ljubljana in Društvom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana prireja

FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE

za VMS za področje enterostomalne terapije in zdravstvene nege kroničnih ran, ki bo potekalo v KC Ljubljana v treh tedenskih blokih:

od 9.3. - 13.3.1998

od 6.4. - 10.4.1998

od 11.5. - 15.5.1998

Izobraževanje je namenjeno višjim medicinskim sestram z najmanj dveletnimi izkušnjami v zdravstveni negi kirurškega bolnika, ki delajo v zdravstveni ustanovi ali socialno zdravstvenem zavodu. Priznано je kot funkcionalno izobraževanje in omogoča celostno znanje za zdravstveno nego bolnika s stomo. Daje tudi poglobljeno znanje za zdravstveno nego inkontinentnega bolnika in bolnika s kronično rano.

Izobraževanje bo potekalo v prostorih Kliničnega centra v Ljubljani. Predavanja bodo v popoldanskem času in obsegajo 100 ur, praktične vaje pa obsegajo 160 ur in bodo potekale v dopoldanskem času v času predavanj in še en teden po dogovoru.

Tečaj se zaključi z izdelavo seminarske naloge in pisnim izpitom, predvidoma do 18.6.1998.

Stroški tečaja znašajo 2700 DEM v tolarški protivrednosti na dan plačila. V ceno sta vključena topli obrok in gradivo. Plačilo je možno v dveh obrokih (prvi del ob prijavi, drugi del ob zaključku tečaja).

Prijave sprejemamo najkasneje do 1.3.1998 na naslov:

Klinični center Ljubljana

Neva Gavrilov VMS, ET

Svetovalna služba ZN

Njegoševa 4

1000 Ljubljana

Telefon: 142 36 53 ali

131 31 13 int. 49-79

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER
V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU
VABILO NA STROKOVNO SREČANJE:

PROBLEMI ŽENSK V FEMINIZIRANIH POKLICIH

Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju prireja strokovno srečanje **13. marca 1998** v

Zdravstvenem domu Novo mesto, Kandijska cesta 4.

Program srečanja:

08.00 - 09.00	Registracija udeležencev
09.00 - 09.45	Občni zbor sekcije
10.00 - 10.45	Pravice žensk v naši družbi, Ivo Bizjak, varuh človekovih pravic
11.00 - 11.45	Skrb za zdravje žensk pri delu, prim. mr. sc. Tatjana Gazvoda, dr. med., spec. med. dela, prom. in šp.
12.00 - 12.45	Biti ženska od rojstva do pozne starosti, Aleš Pišek, dr. med., spec. gin. in por.
13.00 - 14.00	Kosilo
14.00 - 14.45	Življenjska zgodba medicinske sestre, Marija Karlin, vms, dipl. org. in dijakinje Srednje zdravstvene šole Celje
15.00 - 15.45	Predstavitev dejavnosti ginekološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in ogled novega oddelka, Suzana Mirt, vms
15.45 - 16.30	Predstavitev dejavnosti porodniškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto in ogled novega oddelka, Marjana Kulovec, vms

Udeležbo na srečanju prijavite do 27. februarja 1998 na naslov Jožica Novak, Nad mlini 54, 8000 Novo mesto ali po telefonu 068 27 883 v večernih urah.

Kotizacija za seminar je 7.000 SIT (14.000 SIT za nečlane ZZN). Nakažete jo lahko na žiro račun ZDMSZT Slovenije št. 50101-678-48641 s sklicno št. 0012210 ter pripisom Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju ali po jo poravnate ob registraciji. S seboj prinesite člansko izkaznico.

Predsednica sekcije
Jožica Novak

ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE

Seminar, ki šteje za strokovno izobraževanje.

3. Seminar

ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE III

SREDA, 11. marec 1998

TEME NA SEMINARJU

1.	09.00 - 10.55	Prof. dr. Janek Musek: Telesna, psihosocialna in duhovna razsežnost osebnosti - Trodimenzionalno pojmovanje osebnosti
	10.55 - 11.15	odmor
2.	11.15 - 13.30	Dr. Zdenka Zalokar Divjak: Logoterapija in smisel življenja - Kako smiselno razporediti življenjsko energijo? - Resničnost pomeni za posameznika izziv - Kako si privzgojiti odpornost proti razočaranjem?
	13.30 - 15.00	odmor za kosilo
3.	15.00 - 16.55	Prof. dr. Maks Tušak: Psihosomatske bolezni današnjega časa - Psihoterapija pri psihosomatskih bolnikih

III. SEMINAR IZ CIKLUSA ČLOVEK KOT CELOSTNO BITJE BO 11.3.1998 v hotelu Transturist v Škofji Loki.

Organizator seminarja je podjetje EDUCY d.o.o., Trebinjska 4, p.p. 3251, Ljubljana.

Kotizacijo, ki znaša 11.865,00 SIT, lahko nakažete na ŽR: 50105-603-42791.

Dodatne informacije: Marijan Musek, tel. 061 343 392 ali 0609 620 721.

PROSIMO, POKLIČITE!

Zbornica zdravstvene nege,

Endokrinološka sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije vabi na dvodnevno strokovno srečanje **3. in 4. aprila** v konferenčno dvorano hotela Astoria na Bledu z naslovom

OBRAVNAVA OTROKA IN MLADOSTNIKA V SODOBNI ENDOKRINOLOGIJI

Program:

Petek, 3.4.1998

- 10.00 Registracija udeležencev, ogled razstave
11.00 Otvoritev seminarja in pozdravni govori
11.30 **Sodobni trendi zdravljenja in obravnave sladkorne bolezni tipa 1**
- as.mag. Nataša Uršič - Bratina, dr. med.
12.30 Odmor za kosilo in ogled razstave
14.00 **Zdravstvena vzgoja in zdravstvena nega otrok s sladkorno boleznijo tipa 1 in njihovih staršev**
- moderator programa - Helena Peric, vms
Program zdravstvene vzgoje pri otroku z novo odkrito sladkorno boleznijo in ob prehodu na intenzivno terapijo - Ivica Zupančič, vms
Zdravstvena nega in zdravstvena vzgoja med hospitalizacijo - Tanja Zadražnik, zt, Bernarda, zt
Zdravstvena nega in zdravstvena vzgoja v ambulantni - Rebeka Kokalj - Vrtarič, zt, Mihaela Jurčec, sms
Zdravstvena vzgoja preko telefona - Marija Šifrar, vms, Magda Špilak, sms
Zdravstvena vzgoja in zdravstvena nega v poletni koloniji - Marija Jerina, sms
Srečanje Kluba staršev otrok s sladkorno boleznijo tipa 1 - Marta Vozlič, zt, Janja Kežmah, zt
Predstavitve glasila Sladkorčki - Zvonka Žnidar, sms, Marica Žunič, zt
16.00 Odmor, degustacija
16.30 **Uvajanje procesa zdravstvene nege in standardov pri obravnavi otrok s sladkorno boleznijo tipa 1**
- Helena Peric, vms
17.00 Občni zbor članov sekcije
Skupna večerja

Sobota 4.4.1998

- 9.00 **Debelost pri otroku in mladostniku** - as. mag. Nevenka Bratanič, dr. med.
Zdravstvena nega in zdravstvena vzgoja adipoznega otroka - Marija Šifrar, vms
10.00 **Pojav prezgodnje pubertete** - doc. dr. Tadej Battelino, dr. med.
Zdravstvena nega otroka s prezgodnjo puberteto - Helena Peric, vms
11.00 Odmor, degustacija, ogled razstave
11.30 **Nizka rast in terapija z rastnim hormonom** - prof. dr. Ciril Kržišnik, dr. med.
Zdravstvena nega in zdravstvena vzgoja otrok in njihovih staršev ob uvedbi rastnega hormona
- Ivica Zupančič, vms
12.30 **Anoreksija in zdravstvena nega otroka z anoreksijo** - Jožica Peterka, vms, prof. soc. ped.

Kotizacija za člane ZZNS znaša 14.000 SIT, za nečlane pa 28.000 SIT. Nakažite jo na ŽR 50101-678-48641, sklic na 00 12218, s pripisom za Endokrinološko sekcijo. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrđilo o vplačani kotizaciji. Dodatne informacije in pisne prijave sprejemata Marina Jerina in Ivica Zupančič, Pediatrska klinika, Vrazov trg 1, Ljubljana, tel. 1324-124, int. 270. Rezervacija prenočišča: Prenosišča so rezervirana v hotelu Astoria na Bledu. Rezervacijo postelj opravite sami na tel. številko 064 741 144 pri g. Hvastja. Prosimo, da potrdite rezervacijo do 25.3.1998.

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije: Helena Peric

Calendar of Coming Events

International Conference of WHO Collaborating Centers for Nursing/Midwifery

26 April-1 May 1998

Kyongju, Korea

Theme: Making a difference in health for all

Contact: Yonsei University College of Nursing

134 Shinchon-dong

Suedaemoon-ku

Seoul, 120-752 Korea

Fax: 82-2-392-5440

E-mail: ysnur@unitel.co.kr

International Meeting on the Psychosocial Impact of Breast Cancer

26-29 April 1998

Lucerne, Switzerland

Sponsors: International Union Against Cancer, Swiss Cancer League

Contact: Mrs Annicka Joye

UICC

3 rue du Conseil-Général

CH-1205 Geneva, Switzerland

Tel: 41 22 809 18 11

Fax: 41 22 809 18 10

E-mail: joye@uicc.ch

Le Salon Infirmier98

27 - 29 May 1998

Paris, France

Contact: Initiatives Santé

Département Congrès

BP 30-26 avenue de l'Europe

78141 Vélizy Cedex

Tel: 01 34 63 33 33

Fax: 01 34 65 93 08

1998 EHMA Annual Conference

24-26 June 1998

Trinity College, Dublin, Ireland

Theme: Managing alliances for health and health care

Contact: European Healthcare Management Association

Vergemount Hall

Clonskeagh

Dublin 6, Ireland

Fax: 353-1-238-8653

E-mail: ehma@iol.ie

12th World AIDS Conference

28 June-3 July 1998

Geneva, Switzerland

Contact: 12th World AIDS Conference 1998

94 rue des Eaux Vives

CH1207 Geneva, Switzerland

Tel: 41 22 737 33 44

Fax: 41 22 700 33 11

E-mail: info@ids98.ch

9th Biennial Conference of the Workgroup of European Nurse Researchers

5-8 July 1998

Helsinki, Finland

Theme: Knowledge Development: Clinicians and

Researchers in Partnership

Contact: Conference Secretariat

WENR/Tuulikki Niemelä

Finnish Federation of Nurses

Asemamiehenkatu 4

FIN-00520 Helsinki, Finland

Tel: 358-9-229 00 235

Fax: 358-9-148 18400

E-mail: tuulikki.niemela@sairaanhoitajaliitto.fi

10th International Nursing Research Congress

13-14 July 1998

Utrecht, Netherlands

Contact: Mieke Grypdonck

Head, Dept of Nursing Science

University of Utrecht

Congress POBox 80125

3508 TC Utrecht

The Netherlands

Tel: 31-30-2532728

Fax: 31-30-2533667

10th International Conference on Cancer Nursing

30 August-4 September

Jerusalem, Israel

Theme: Cancer Nursing: Hope and Vision

Contact: International Conference on Cancer Nursing

POBox 50006

Tel-Aviv 61500 Israel

Fax: 972-3-5175674

E-mail: cancernursing@kenes.com

International Conference: Working Together for Better Health

23-25 September 1998

Cardiff, Wales

Sponsor: Health Promotion Wales and WHO

Contact: Amanda Price

Health Promotion Wales

Ffynnon-las, Ty Glas Avenue

Llanishen, Cardiff, CF 4 5DZ

Wales, UK

Fax: 44 1222756000

E-mail: Conference.98@hpw.wales.nhs.uk

International Conference on Long-Term Care Case Management

10-13 December 1998

San Diego, Calif., USA

Theme: Case management at the crossroads: Which way to quality?

Contact: American Society on Aging

833 Market Street, Suite 511

San Francisco, Calif. 94103-1824

Fax: 415 974-0300

E-mail: info@asa.asaging.org

Vse dodatne informacije dobite na sedežu Zbornice

First Announcement

To promote excellence in the health care of persons with urological disorders by providing an international forum for education of nurses and allied health care personnel:

FIRST INTERNATIONAL CONFERENCE FOR NURSES AND ALLIED HEALTH CARE PROFESSIONALS ON INCONTINENCE

**Convention Center
Monte Carlo, Monaco, 28-29 June 1998**

Sponsored by:

World Health Organization

Organised by:

International Continence Society (ICS)

International Consultation on Urological Diseases (ICUD)

International Union Against Cancer (UICC)

This Programme is also available on the UICC Website under:

<http://www.uicc.ch/events/nurses98/>

Vse dodatne informacije dobite na sedežu Zbornice

Vaš čas je dragocen...

zato smo paletu že znanih setov razširili z novimi: setoma za obkladke, setom za kateterizacijo, setom za ustno nego B, setom kompres 5 x 5 cm in tremi seti tamponov iz gaze (set - tamponi iz gaze št.1; 3 kosi, set - tamponi iz gaze št. 2; 3 kosi, set - tamponi iz gaze št. 3; 3 kosi). Primerni so za uporabo v bolnišnicah, zdravstvenih domovih, domovih starejših občanov in za nego na domu. Vse dodatne informacije dobite pri svojih dobaviteljih ali pa kar v Tosami (telefon 061 714 611). Čas trajanja sterilnosti: 60 mesecev ali 5 let.

Bodite praktični, olajšajte si delo in hkrati prihranite svoj dragocen čas.

 TOSAMA

časih zadošča že nasvet

Univerzitetna knjižnica Maribor

S

P 2289/6, 1998

199803746, 2

COBISS

Šumeče tablete

Pri gripi in prehladu

Fortalgin® + C

(acetilsalicilna kislina z vitaminom C)
analgetik, antipiretik, antiflogistik

SESTAVA V tabletah je po 0,4 g acetilsalicilne kisline in po 0,24 g askorbinske kisline.

DELOVANJE Fortalgin C šumeče tablete delujejo analgetično, antipiretično, protivnetno in antiagregacijsko. Vitamin C zveča odpornost organizma pri infekcijskih boleznih in telesnem naporu. Analgetični učinek je osrednji ali periferen. Acetilsalicilna kislina zavira sintezo prostaglandinov in tako zmanjša vnetne procese in bolečine ter učinkuje proti agregaciji trombocitov. Antipiretično delovanje je posledica učinkovanja na središče za uravnavanje toplote v hipotalamusu. Vitamin C igra pomembno vlogo pri bioloških oksidoredukcijskih procesih in celičnem dihanju. **INDIKACIJE** - bolečine in vročinska stanja, povezana z infekcijami: gripa, glavobol, bolečine in vnetje živcev, mišic in sklepov. **KONTRAINDIKACIJE** Preobčutljivost za salicilate, nagnjenje h krvavitvam, protin, favizem, akutna faza peptičnega ulkusa. **PREVIDNOSTNI UKREPI** Ne priporočamo dolgotrajnega jemanja večjih odmerkov Fortalgina C in hkratne uporabe tega zdravila ter ulcerogenih nesteroidnih protivnetnih zdravil. Sočasno jemanje z antikoagulantmi, metotreksatom ali alkoholom utegne povečati neželene učinke. Zdravila ne dajemo nosečnicam in otrokom, mlajšim kot eno leto, ker utegnejo nastati krvavitve pred porodom ali po njem ali pa anemiji pri materi ali otroku. Pri otrocih do 14. leta je treba zdravilo previdno uporabljati. **NEZELENI UČINKI** Fortalgin C je v terapijskih dozah zelo varen analgetik. Pri dolgotrajnem jemanju večjih odmerkov lahko nastanejo blažji stranski učinki: vrtoglavica, slabost, glavobol, šumenje v ušesih. Včasih lahko že terapijske doze Fortalgina C razdražijo želodčno sluznico in povzročijo hematemezo in meleno. **DOZIRANJE IN UPORABA** Odrasli: do trikrat na dan po 1 do 2 šumeči tableti. Največja dnevna doza je 4 g acetilsalicilne kisline. Otroci od 1 do 12 let: največ štirikrat na dan po 1/4 do 1/2 šumeče tablete Fortalgina C. Šumečo tableto Fortalgina C raztopimo v kozarcu vode in spijemo sveže pripravljeno raztopino. Pri dolgotrajnem zdravljenju z večjimi odmerki je treba spiti sveže pripravljeno raztopino z več tekočine in na poln želodec. **HRAMBA** Zdravilo hranimo na suhem pri temperaturi do 25°C. **UPORABNOST** Označena na embalaži.

lek